

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Ă R E nr.

din _____

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare
„Sport 2030” pentru anii 2026-2028**

În temeiul art. 9, lit. a) din Legea nr. 110/2025 cu privire la educația fizică și sport (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 329-332, art. 376) Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 (se anexează).

2. Autoritățile și instituțiile responsabile, vor asigura realizarea acțiunilor incluse în Planul de acțiuni privind implementarea Programului nominalizat pentru anii 2026-2028 și vor prezenta anual, Ministerului Educației și Cercetării, până la data de 31 ianuarie a anului următor perioadei de raportare, informația privind gradul de implementare a acestuia.

3. Ministerul Educației și Cercetării:

3.1. va prezenta Guvernului, Raportul de monitorizare a implementării Programului nominalizat ca parte componentă a raportului anual de activitate al Ministerului Educației și Cercetării, până la data de 31 martie a fiecărui an;

3.2. va publica Raportul de monitorizare a implementării Programului pe pagina web oficială a ministerului;

3.3. va prezenta Guvernului, până la data de 31 martie 2029, raportul de evaluare finală a Programului.

4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în prezenta hotărâre se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate anual în aceste scopuri în bugetele autorităților publice implicate, precum și din alte surse, conform legislației.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Educației și Cercetării.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministrul Educației și Cercetării

Dan Perciun

Ministrul Finanțelor

Andrian Gavriliță

Ministrul Muncii și Protecției Sociale

Natalia Plugaru

Ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Vladimir Bolea

Ministrul Sănătății

Emil Ceban

**PROGRAM
DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE
„Sport 2030” PENTRU ANII 2026-2028**

INTRODUCERE

1. Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026 - 2028 (numit în continuare Program) reprezintă un document de politici publice care derivă din Strategia de Dezvoltare „Sport 2030” (SD Sport 2030) și care va contribui la implementarea acesteia, prin stabilirea sistemului de acțiuni și responsabilități pentru factori de decizie în domeniul educației fizice și sportului.

2. Programul este elaborat în conformitate cu *Planul Național de Reglementări pentru anul 2025* și este corelat cu *Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”*, cu *Programul de activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”* și cu prevederile *Agendei de dezvoltare durabilă 2030*, cu documentele de planificare și cu cele de politici publice conexe.

3. În acest sens, Programul transpune misiunea, obiectivele strategice și direcțiile prioritare ale Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” în acțiuni concrete de dezvoltare a sistemului de educație fizică și sport și, prin acestea, a sectorului sport.

4. Programul va servi drept temei privind elaborarea Planurilor operaționale de activitate ale Ministerului Educației și Cercetării, a instituțiilor de învățământ, altor structuri interesate în domeniul educației fizice și sportului.

5. Totodată, Programul reprezintă un criteriu de manifestare a eficienței funcționării și dezvoltării sistemului de educație fizică și sport.

6. Programul a fost elaborat în baza următoarelor principii:

6.1. principiul planificării operaționale, coerente pentru toate direcțiile strategice de acțiuni;

6.2. principiul pregătirii și motivării resurselor umane pentru acceptarea și promovarea schimbărilor;

6.3. principiul respectării politicilor financiare privind realizarea obiectivelor generale și specifice;

6.4. principiul respectării angajamentelor naționale și internaționale;

6.5. principiul responsabilității factorilor implicați în realizarea SD „Sport 2030”.

7. Programul include și un plan de acțiune pe termen mediu, costurile de implementare, impactul, condițiile și riscurile de implementare.

8. La elaborarea SD „Sport 2030”, precum și a Programului, au fost implicate instituții relevante, printre care: Ministerul Educației și Cercetării, în parteneriat cu Institutul Național de Educație Fizică și Sport (Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, entitate juridică absorbită de către Universitatea de Stat din Moldova), Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, Liceul Republican cu Profil Sportiv, precum și alte părți interesate, consultate în prealabil.

9. Grupurile-țintă ale Programului includ categorii precum: copii și elevi din învățământul general, studenți, specialiști din domeniul sportului, cercetători, părinți, comunități locale, angajatori, sportivi și personalul de suport al acestora, medici sportivi, precum și persoane care practică activitatea fizică sau activează în domenii conexe sportului. La elaborarea Programului au fost menținute grupurile-țintă implicate în procesul de elaborare a SD „Sport 2030”.

I. ANALIZA SITUAȚIEI

10. Analiza critică a situației din domeniul educației fizice și sportului, realizată în cadrul Strategiei de dezvoltare „Sport 2030”, a scos la iveală un set de unsprezece provocări majore care influențează dezvoltarea acestui sector pe termen mediu și lung. Aceste provocări nu apar izolat, ci sunt strâns legate de diferite dimensiuni și aspecte concrete ale sistemului de educație fizică și sport, ceea ce conferă un caracter particular demersului analitic din Programul de implementare a Strategiei.

11. Pornind de la aceste constatări, analiza propusă urmărește o abordare de ansamblu a problemelor, astfel încât ele să poată fi înțelese în complexitatea lor. Procesul va presupune ierarhizarea dificultăților identificate, investigarea cauzelor care le-au generat și a consecințelor pe care le produc, pentru ca apoi să fie conturate obiective clare. Acestea vor include atât obiective generale, cât și obiective specifice, însoțite de acțiuni concrete menite să faciliteze atingerea rezultatelor dorite și, în cele din urmă, să contribuie la modernizarea și eficientizarea sistemului sportiv.

12. Astfel, provocările majore identificate în cadrul Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” influențează decisiv evoluția domeniului educației fizice și sportului, atât pe termen mediu, cât și pe termen lung. Ele sunt strâns legate de dimensiunile structurale și funcționale ale sistemului sportiv național și scot în evidență existența unor disfuncționalități profunde, precum și a unor decalaje semnificative între obiectivele asumate la nivel strategic și realitatea operațională.

13. În acest context, analiza critică devine un instrument fundamental în cadrul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030”. Ea nu se limitează la simpla identificare și descriere a problemelor, ci urmărește o înțelegere profundă a interdependențelor cauzale care le determină. Abordarea propusă va fi una sintetică și ierarhizată, orientată spre evidențierea relațiilor de tip cauză-efect, formularea obiectivelor generale și specifice, precum și definirea unor direcții strategice de acțiune capabile să corecteze disfuncționalitățile constatate și să sprijine dezvoltarea sustenabilă a domeniului.

14. Astfel, demersul analitic va oferi o fundamentare solidă pentru politicile și intervențiile viitoare, punând accent pe o viziune integrată și coerentă. În acest fel, sportul va fi valorizat nu doar ca domeniu de performanță și excelență, ci și ca vector de sănătate publică, incluziune socială și dezvoltare personală, cu impact pozitiv asupra întregii societăți.

Provocarea 1: Infrastructură insuficient dezvoltată: Infrastructura sportivă din Republica Moldova se caracterizează printr-un nivel insuficient de dezvoltare, evidențiat de starea precară a multor stadioane, săli de sport și bazine de înot la nivel național. Pentru anul 2024, din totalul de 1.123 de unități sportive inventariate la nivel național, peste 45% necesită reparații capitale sau modernizare urgentă. De exemplu, dintre cele 242 de săli de sport raportate în instituțiile de învățământ general, mai mult de jumătate nu dispun de încălzire adecvată sau vestiare funcționale.

15. În mediul rural, dificultățile sunt mai pronunțate: doar 38% dintre școli dispun de săli de sport proprii, iar majoritatea terenurilor exterioare sunt neamenajate, ceea ce limitează semnificativ accesul elevilor la activități fizice de calitate. Potrivit *Raportului privind starea infrastructurii școlare în Republica Moldova*, publicat de Ministerul Educației și Cercetării în 2023, aceste deficiențe sunt cauzate atât de lipsa investițiilor sistematice, cât și de degradarea accelerată a facilităților existente.

16. De asemenea, numărul bazinelor de înot funcționale este extrem de limitat – doar 25 la nivel național, dintre care 18 sunt situate în municipiul Chișinău, în timp ce în peste 20 de raioane nu există niciun bazin public. Această distribuție inegală subliniază un deficit major de infrastructură acvatică în afara capitalei, afectând dezvoltarea sporturilor nautice și limitând oportunitățile copiilor și tinerilor din zonele rurale de a practica înotul – o competență esențială atât pentru sănătate, cât și pentru siguranța personală.

17. Această degradare accentuată a facilităților restricționează accesul sportivilor la condiții adecvate și sigure pentru antrenament, afectând calitatea pregătirii, performanțele sportive și motivația pentru practicarea regulată a activităților fizice. Lipsa investițiilor constante în modernizarea și extinderea infrastructurii reprezintă un obstacol major în calea dezvoltării

durabile atât a sportului pentru toți, cât și a celui de performanță în Republica Moldova. Mai mult, în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană, acest decalaj structural devine și mai pronunțat comparativ cu standardele de infrastructură sportivă din alte state membre.

18. Cauze: Infrastructura sportivă din Republica Moldova se confruntă cu numeroase deficiențe, generate de o combinație de factori interdependenți. Unul dintre cele mai importante obstacole îl reprezintă lipsa investițiilor adecvate și constante, care a frânat procesul de modernizare și extindere a facilităților existente. Resursele financiare alocate sectorului s-au dovedit insuficiente pentru a răspunde nevoilor reale de dezvoltare a infrastructurii sportive.

19. În același timp, procesul de optimizare a școlilor, mai ales în mediul rural, a avut ca efect reducerea numărului sălilor de sport funcționale. Această situație a limitat accesul elevilor și al sportivilor amatori la spații corespunzătoare pentru desfășurarea antrenamentelor și a activităților fizice, accentuând discrepanțele dintre cerințele actuale și condițiile oferite.

20. Absența unor facilități esențiale, precum un stadion național modern destinat meciurilor Lotului Național de fotbal sau a unui număr suficient de bazine de înot funcționale la nivelul întregii țări, adâncește dezechilibrele regionale și reduce competitivitatea sportivilor pe plan internațional. Necătând faptului că o parte din infrastructură și instalațiile sportive au fost reabilitate prin intermediul programului „Satul European”, infrastructura sportivă existentă încă se află într-o stare nesatisfăcătoare, cauzată atât de întreținerea precară, cât și de lipsa unor programe coerente de reabilitare și modernizare pe termen lung.

21. Un alt aspect critic îl constituie deficitul de facilități adaptate pentru sportivii cu dizabilități și pentru anumite discipline sportive, ceea ce limitează incluziunea și diversitatea în cadrul sistemului sportiv. Totodată, planificarea și coordonarea dezvoltării infrastructurii la nivel național și local rămân insuficient de eficiente, generând o distribuție inechitabilă a resurselor și dificultăți majore în asigurarea accesului egal la facilități pentru toate categoriile de beneficiari.

22. Consecințe: Lipsa unor asumări clare și a unor acțiuni concrete pentru soluționarea corespunzătoare a problemelor legate de conformitatea edificiilor sportive cu cerințele actuale reprezintă un pericol direct pentru viața și sănătatea oamenilor, inclusiv a copiilor. Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății (2023), sedentarismul este responsabil pentru aproximativ 5 milioane de decese anual la nivel global.

23. Activitatea fizică regulată reduce riscul bolilor cardiovasculare cu până la 35%, conform datelor Centrului European pentru Prevenția și Controlul Bolilor (2023). În același timp, lipsa infrastructurii sportive adecvate limitează accesul la activități care stimulează dezvoltarea cognitivă și performanțele școlare; un raport al Ministerului Educației și Cercetării (2023) arată că elevii implicați în activități sportive regulate au cu 20% rezultate mai bune la examenele naționale.

24. În lipsa unor facilități moderne și accesibile, va crește gradul neidentificării și nevalorificării talentelor sportive, astfel va afecta reprezentarea Republicii Moldova în competiții internaționale. Totodată, investițiile în infrastructură sportivă pot genera creștere economică: turismul sportiv poate contribui cu aproximativ 2% la PIB-ul național, iar organizarea evenimentelor sportive poate atrage anual, peste 50.000 de turiști.

25. Conform datelor Biroului Național de Statistică, accesul liber la facilitățile sportive joacă un rol esențial în promovarea unui stil de viață sănătos. Totuși, în Republica Moldova, doar 87% dintre școli beneficiază de săli de sport proprii, iar numărul terenurilor sportive a crescut doar cu 4.82 % în ultimii cinci ani (Ministerul Educației și Cercetării, BNS, 2024). Acest neajuns de infrastructură adecvată afectează negativ nu doar oportunitățile de practicare a sportului, ci și calitatea vieții și sănătatea populației pe termen lung.

Provocarea 2. Finanțarea limitată: Bugetul alocat domeniului sportului rămâne insuficient, ceea ce limitează semnificativ posibilitatea realizării investițiilor în infrastructură modernă, dezvoltării programelor de promovare a sportului pentru întreaga populație și susținerii sportivilor de performanță. Această situație subliniază nevoia stringentă de alocări financiare mai consistente și de strategii eficiente pentru utilizarea resurselor existente, astfel încât să fie

asigurată atât dezvoltarea infrastructurii, cât și promovarea sportului ca factor de sănătate, incluziune și excelență competitivă.

26. Domeniul sportului din Republica Moldova se confruntă cu o subfinanțare semnificativă, evidențiată prin alocări bugetare limitate în raport cu nevoile reale ale sectorului. Resursele financiare reduse restricționează modernizarea infrastructurii sportive, implementarea programelor de promovare a activității fizice la scară largă („sport pentru toți”) și asigurarea unui sprijin adecvat pentru sportivii de performanță. Această situație are efecte negative asupra dezvoltării sportului pentru toți și asupra competitivității internaționale, conducând la un progres sistemic insuficient și la menținerea decalajelor față de standardele internaționale.

27. Conform datelor prezentate de Ministerul Finanțelor în perioada 2021–2024, alocările bugetare pentru serviciile din domeniul sportului și culturii fizice au înregistrat o creștere progresivă: în 2021 – 381,93 milioane lei, în 2022 – 458,40 milioane lei, în 2023 – 592,17 milioane lei, în 2024 – 629,39 milioane lei.

28. Această creștere aparentă este afectată însă de dinamica inflației anuale, care, conform Biroului Național de Statistică, a fost de aproximativ 30,2% în 2022 declanșată de războiul din Ucraina, chiar dacă la nivelul anului 2024 inflația a scăzut la 6,9 %, creșterea bugetului nu a fost suficientă pentru a acoperi majorările costurilor la materiale de construcții, echipamente sportive, servicii de întreținere și salarii în domeniu.

29. Mai mult, potrivit conceptului Strategiei naționale de dezvoltare a sportului pentru anii 2024-2030, infrastructura sportivă din țară este în proporție de 70% învechită, iar peste 60% dintre instituțiile de învățământ nu dispun de săli de sport conforme standardelor minime. Aceste realități limitează accesul populației la facilități sportive și afectează negativ procesul de pregătire al sportivilor de performanță.

30. În acest context, se impune o restructurare a politicilor de finanțare și diversificarea surselor bugetare prin implicarea sectorului privat, fonduri externe și parteneriate public-private. Investițiile strategice, alături de o planificare financiară eficientă, sunt esențiale pentru asigurarea sustenabilității și competitivității sportului național.

31. Cauze: În Republica Moldova sunt înregistrate aproximativ 90 de Federații Sportive Naționale, fiecare cu nevoi logistice, organizatorice și financiare specifice. Începând cu anul 2023, bugetul destinat sportului de performanță este repartizat către aceste federații conform unui nou mecanism prevăzut în Regulamentul de finanțare aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 22/2023, care stabilește criterii clare pentru alocarea fondurilor în funcție de performanță, numărul sportivilor legitimați și rezultatele internaționale.

32. Cu toate acestea, resursele disponibile rămân limitate. De exemplu, organizarea unui Campionat European la o probă olimpică presupune costuri de aproximativ 10 milioane de lei. În condițiile în care bugetul total destinat Federațiilor Sportive Naționale a fost de aproximativ 57 milioane de lei în 2024; 87 milioane de lei în 2025, organizarea unui număr mai mare de competiții internaționale devine imposibilă. Un exemplu elocvent îl reprezintă organizarea Campionatului European de Haltere pentru juniori și tineret din 2023, desfășurat pentru prima dată în Republica Moldova. Cheltuielile estimate pentru eveniment au fost de 11.800.000 lei, însă statul a reușit să acopere doar aproximativ jumătate din această sumă (Ministerul Educației și Cercetării, Raport de activitate 2023). În mod similar, pentru organizarea Campionatului European de Haltere rezervat seniorilor, desfășurat în prima jumătate a anului 2025, cheltuielile au fost de 12.480.000 lei, dintre care Ministerul Educației și Cercetării a acoperit doar 6.500.000 lei. Aceste exemple evidențiază subfinanțarea cronică a sectorului și dificultățile cu care se confruntă autoritățile în asigurarea resurselor necesare pentru evenimente sportive de anvergură internațională.

33. La nivel *micro-sectorial*, se înregistrează un număr insuficient de săli și terenuri sportive raportat la populație. Conform datelor BNS pentru anul 2024, în municipiul Chișinău funcționează aproximativ 200 de săli sportive, ceea ce înseamnă un raport de o sală la 3.600 de locuitori (raportat la o populație de 720.100 de persoane conform Recensământului Populației și Locuințelor, 2024).

34. În același timp, se observă o scădere continuă a numărului sălilor și terenurilor sportive în multe raioane:

34.1. în raionul Drochia, numărul sălilor sportive a scăzut la 28 în anul 2024, comparativ cu 29 în anul 2021, iar numărul terenurilor sportive a scăzut de la 73 în anul 2021 la 56 în anul 2024;

34.2 în Călărași, sălile sportive au scăzut de la 19 în anul 2022, la 15 în anul 2024, iar terenurile sportive de la 41 la 32;

34.3. în Basarabeasca, terenurile au scăzut de la 20 în anul 2021, la doar 9 în anul 2024.

35. Totodată, infrastructura sportivă existentă este, în mare parte, învechită și necorespunzătoare standardelor internaționale. Problemele sunt deosebit de acute în mediul rural, unde se constată deficiențe grave, precum lipsa grupurilor sanitare, absența ieșirilor de rezervă pentru situații de urgență, lipsa truselor medicale sau a defibrilatoarelor, dar și absența condițiilor adaptate pentru sportivii cu dizabilități. Această situație limitează accesul echitabil la sport și afectează siguranța și incluziunea participanților.

36. Conform informațiilor prezentate de Agenția Națională Antidoping, Republica Moldova nu dispune de infrastructură antidoping proprie – toate probele recoltate de la sportivi sunt expediate pentru analiză în laboratoare acreditate din afara țării. Această lipsă de capacitate internă reduce eficiența în monitorizarea și combaterea dopajului.

37. La nivel *macro-sectorial*, deficiențele structurale includ:

37.1. *lipsa bazinelor de înot în majoritatea raioanelor*: doar 3 bazine în sudul țării, niciunul în nord și centru, în timp ce municipiul Chișinău dispune de 18 bazine (BNS, 2024);

37.2. *lipsa unui stadion național de fotbal*, deși echipa națională dispută meciurile oficiale în afara unui complex propriu;

37.3. *lipsa stadioanelor polivalente moderne* în centrele raionale: în 2024, raioanele Dondușeni, Drochia, Florești, Dubăsari, Rezina, Șoldănești, Cantemir și Taraclia nu aveau niciun stadion cu tribune de peste 500 locuri (BNS, 2024);

37.4. *deficitul pistelor ciclabile sigure* în orașe: conform informațiilor oferite de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (2024) în Chișinău, sunt aproximativ 20 km de piste dedicate, completate de 49 km de benzi partajate cu transportul public; în Ungheni există peste 20 km de piste ciclabile;

37.5. *lipsa unei arene de atletism* la standarde internaționale;

37.6. *număr insuficient de săli specializate pentru gimnastică* și alte sporturi olimpice;

37.7. *puține zone de agrement sportiv*, precum parcuri acvatice, piste de alergare în natură, trasee pentru mountain bike sau facilități pentru sporturi de nișă;

37.8. *număr redus de tabere de vară în zone ecologice* pentru fortificarea sănătății prin sport;

37.9. *lipsa centrelor de pregătire* pentru loturile naționale și olimpice, mai ales în regiuni cu aer curat și acces la infrastructură naturală adecvată.

38. Consecințe: În contextul avansării procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, armonizarea standardelor naționale cu cele europene presupune inclusiv o abordare strategică privind finanțarea adecvată a sectorului sportiv. Conform *White Paper on Sport* a Comisiei Europene (2007), actualizată prin *EU Work Plan for Sport* (pentru anii 2021-2024) și a cerințelor UE, dezvoltarea sportului este privită nu doar ca un obiectiv cultural, ci și ca un factor esențial pentru sănătatea publică, coeziune socială, educație și incluziune.

39. În lipsa unei finanțări insuficiente, infrastructura sportivă existentă riscă degradarea continuă, ceea ce duce la incapacitatea de a organiza antrenamente și competiții în condiții sigure și eficiente. Potrivit datelor furnizate de Ministerul Educației și Cercetării (Raport de activitate 2023), peste 60% din sălile și terenurile sportive administrate de instituțiile publice necesită reparații capitale, în timp ce 20% dintre acestea sunt considerate nefuncționale din punct de vedere tehnic.

40. Reducerea programelor sportive pentru copii și tineri constituie o altă consecință gravă. În Republica Moldova doar 1 din 6 adolescenți cu vârsta 11 – 17 ani (17% băieți și 8% fete)

practică regulat activitate fizică de cel puțin 60 de minute pe zi, potrivit Studiului comportamentelor de sănătate a adolescenților (HBSC, 2022). Această tendință contribuie la creșterea ratei obezitate, care a ajuns la 4,4% la adolescenți de 11 – 17 ani (Studiul HBSC, 2022) și de 8,8% la copii de 7 ani, potrivit rezultatelor rundeii a 6-a de colectare a datelor în cadrul Inițiativei europene a Organizației Mondiale a Sănătății privind supravegherea dezvoltării fizice la copii (COSI, 2022 - 2023), generând astfel un risc sporit pentru boli cronice, inclusiv afecțiuni cardiovasculare, endocrine, etc.

41. În plan educațional, lipsa investițiilor în infrastructură și dotarea secțiilor sportive din școli și licee influențează negativ calitatea procesului instructiv-educativ, reducând eficiența lecțiilor de educație fizică. Conform Publicației BNS “*Educația în Republica*”, ediția 2025, în anul de studii 2024/25, 84% dintre instituțiile de învățământ profesional tehnic dispun de săli de sport funcționale, în timp ce 16% nu au săli sportive.

42. În domeniul sportului de performanță, subfinanțarea s-a reflecta vizibil în scăderea rezultatelor internaționale în perioada anilor 2016-2021. Republica Moldova obținând doar o singură medalie pentru ambele ediții a Jocurilor Olimpice; din RIO (2016) și Tokyo (2020), organizată în 2021 o medalie de bronz și s-a clasat pe locul 86 în clasamentul general pe națiuni. Iar pentru perioada anilor 2021-2027 bugetul pentru sectorul sport a crescut cu aproximativ 80%, astfel la Jocurile Olimpice de la Paris din anul 2024, reprezentanții Republicii Moldova au obținut patru (4) medalii, iar la Jocurile Paralimpice, două (2) medalii, fiind o premieră absolută pentru sportul național.

43. *Industria sportului*, un sector cu potențial de dezvoltare economică și turistică, este de asemenea afectată. Începând cu anul 2023, au fost organizate mai multe Campionate Europene la probe olimpice dar și neolimpice în mun. Chișinău. Sectorul hotelier din Chișinău a obținut venituri considerabile prin cazarea delegațiilor sportive, cu un număr de circa 300-600 de persoane. Acest sector dispune de un potențial economic considerabil, care ar putea fi valorificat prin organizarea unui număr mai mare de competiții sportive de nivel continental și mondial.

44. În lipsa unor centre specializate de pregătire pentru loturile olimpice, sportivii sunt nevoiți să se antreneze în condiții deficitare sau să apeleze la baze din afara țării, ceea ce implică costuri suplimentare pentru stat. În anul 2023, 47% din bugetul Comitetului Național Olimpic și Sportiv a fost cheltuit pentru acoperirea costurilor de pregătire peste hotare, conform Raportului CNOS.

Provocarea 3: Lipsa investițiilor private. Implicarea sectorului privat în finanțarea și dezvoltarea sportului în Republica Moldova rămâne redusă, ca urmare a unui cumul de factori structurali și conjuncturali. Printre aceștia se numără lipsa unui cadru fiscal stimulativ care să ofere facilități concrete investitorilor din domeniul sportului, dar și nivelul scăzut de atractivitate economică a sectorului pentru mediul de afaceri. În plus, instabilitatea economică și incertitudinea situației geopolitice regionale contribuie la reticența investitorilor privați de a se angaja în proiecte sportive.

45. Absența unor politici publice coerente pentru atragerea capitalului privat face ca potențialul parteneriatului public-privat în sport să fie insuficient valorificat, limitând astfel în mod semnificativ perspectivele de dezvoltare durabilă a infrastructurii și a activităților sportive.

46. **Cauze:** Domeniul public dispune de resurse limitate pentru a susține în mod adecvat întreaga infrastructură sportivă, inclusiv programele de dezvoltare a sportului de performanță, în special a celui profesionist. Investițiile din sectorul privat ar putea stimula sportivii și antrenorii să atingă performanțe înalte, prin intermediul programelor de sponsorizare și a premiilor pentru rezultate.

47. În Republica Moldova, *Legea nr. 1420/2002 privind sponsorizarea și filantropia* este învechită, iar prevederile sale se referă la o legislație fiscală care nu oferă suficiente facilități sau privilegii fiscale agenților economici interesați să sprijine domeniul sportiv, fie în sectorul public, fie în cel privat. Această situație descurajează implicarea financiară a sectorului privat în sport.

48. În prezent, nu există date publice detaliate și centralizate care să reflecte volumul exact al sponsorizărilor private în domeniul sportului pentru anii 2021-2024. Cu toate acestea,

conform rapoartelor sectoriale și evaluărilor realizate de organizațiile implicate în domeniu, se estimează că sprijinul financiar provenit din sectorul privat reprezintă mai puțin de 10% din totalul fondurilor alocate pentru dezvoltarea sportului în Republica Moldova. Această proporție reflectă un nivel redus de implicare a investitorilor și companiilor private în susținerea sportului, ceea ce limitează oportunitățile de dezvoltare și performanță în acest sector.

49. Consecințe: Lipsa investițiilor din partea sectorului privat poate afecta direct industria sportivă în ansamblu, inclusiv turismul sportiv, vânzările de echipamente și alte afaceri conexe. Aceasta poate conduce la scăderea performanțelor economice ale sectorului. Finanțarea insuficientă limitează accesul la facilități și programe sportive, în special în localitățile mai puțin dezvoltate, ceea ce agravează inegalitățile sociale, deoarece persoanele cu resurse financiare reduse vor avea acces limitat la beneficiile sportului.

50. De asemenea, finanțarea redusă restrânge posibilitățile de pregătire a sportivilor pentru participarea la Jocurile Olimpice, Jocurile Paralimpice și alte competiții internaționale majore, diminuând astfel șansele de a obține performanțe remarcabile și medalii care să sporească prestigiul țării pe plan internațional.

Provocarea 4: Deficitul generalizat de cadre didactice și manageriale calificate, motivate și bine pregătite (antrenori, profesori de educație fizică), în special în rândul tinerilor absolvenți ai programelor de studii profesionale 0114 Formarea profesorilor și 1000 Științe ale sportului, precum și scăderea motivației pentru o carieră în domeniul sportului.

51. Unul dintre principalele obstacole în dezvoltarea durabilă a sectorului sportiv din Republica Moldova îl constituie *deficitul semnificativ de cadre didactice și manageriale bine pregătite, calificate și motivate*. Această problemă este resimțită acut mai ales, în rândul antrenorilor și profesorilor de educație fizică.

52. Conform Ministerului Educației și Cercetării, între 2021 și 2025, numărul posturilor vacante în educația fizică a scăzut constant, de la 101 la 61. În același timp, numărul absolvenților angajați a fost redus în primii ani, atingând un minim în 2022–2023, dar a crescut vizibil spre final, ajungând la 25 în 2025. Deși se conturează o apropiere între cerere și ofertă, diferența rămâne mare: multe posturi continuă să rămână neocupate. Această lipsă de personal calificat este agravată de *atractivitatea scăzută a profesiei de profesor de educație fizică*: salariile modeste, lipsa motivației profesionale și condițiile de muncă precare descurajează angajarea și menținerea tinerilor specialiști în sistemul educațional-sportiv.

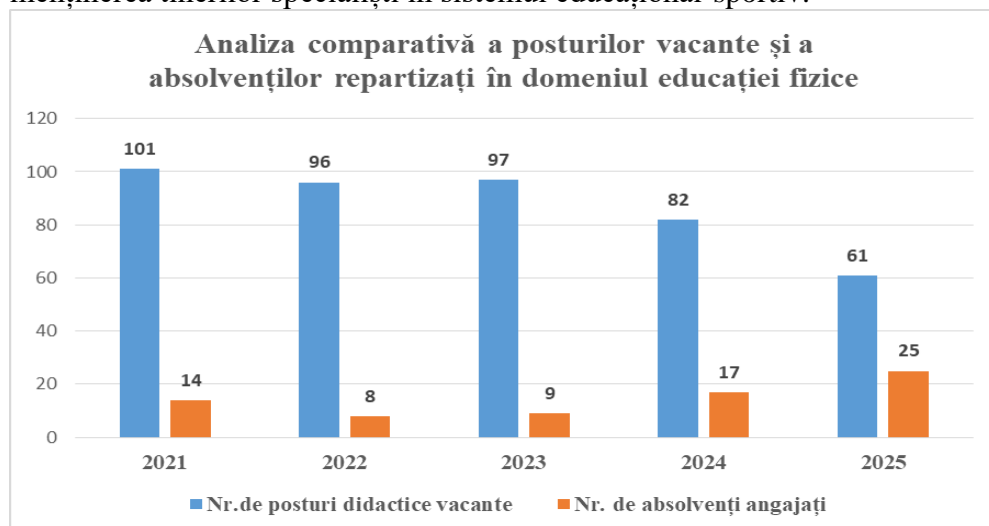

Figura 1. Analiza comparativă a posturilor vacante și a absolvenților repartizați în domeniul educației fizice (în baza Rapoartelor anuale ale MEC privind monitorizarea procesului de repartizare a absolvenților în câmpul muncii)

53. Aceste date subliniază un dezechilibru sistemic grav între cererea tot mai mare de specialiști în educație fizică și sport și oferta reală de cadre pregătite anual, de instituțiile de

învățământ superior. În lipsa unor politici de atragere și retenție a personalului, sectorul riscă să se confrunte cu o degradare continuă a calității educației fizice în școli și o slăbire a bazei de selecție pentru sportul de performanță.

Cauze:

- *Salarii necompetitive.* Nivelul actual de remunerare nu motivează tinerii să urmeze sau să rămână în profesiile din domeniul educației fizice și sportului.
- *Lipsa atractivității profesiei.* Statutul social scăzut al profesiei, însoțit de perspective limitate de carieră și de recunoaștere publică, reduce interesul generațiilor tinere.
- *Integrare profesională dificilă.* Multe instituții nu dispun de mecanisme clare și eficiente pentru integrarea absolvenților în câmpul muncii.
- *Migrarea forței de muncă.* Specialiștii bine pregătiți aleg deseori alte sectoare mai bine plătite sau emigrează.
- *Absența unor mecanisme eficiente de atragere și menținere a personalului calificat.* Nu există politici funcționale de atragere, motivare și menținere a personalului în sistem.
- *Acces limitat la formare continuă.* Oportunitățile de perfecționare sunt insuficiente, afectând adaptarea profesională la cerințele actuale.

54. Consecințe: Datele oferite de Ministerul Educației și Cercetării (*Raportul privind necesarul de cadre didactice, 2023*) conturează o imagine a stării actuale a sectorului educației fizice și sportului din Republica Moldova. Sistemul se confruntă cu dificultăți semnificative în implementarea măsurilor esențiale pentru funcționarea sa durabilă. Lipsa unui cadru eficient de motivare a cadrelor didactice și antrenorilor - în special prin oferirea unor salarii competitive și a condițiilor decente de muncă - determină exodul continuu al specialiștilor și o scădere semnificativă a interesului tinerilor față de cariera în domeniu.

55. Pe lângă problema resurselor umane, infrastructura sportivă rămâne în mare parte depășită. Multe săli de sport nu dispun de echipamente adecvate sau se află într-o stare avansată de uzură, ceea ce limitează grav calitatea procesului educațional și a celui de antrenament. Conform *Raportului privind infrastructura școlară* elaborat de MEC (2023), doar 38% dintre școlile din mediul rural dispun de săli de sport proprii, iar majoritatea terenurilor exterioare sunt neamenajate sau deteriorate. Această realitate afectează profund accesul copiilor și tinerilor la activități fizice regulate și de calitate.

56. În plus, alocările bugetare modeste destinate programelor sportive școlare și extrașcolare continuă să fie o piedică majoră în promovarea sportului pentru toți. Potrivit statisticilor privind finanțarea culturii fizice și sportului în anul 2022 cheltuielile pentru activități sportive au reprezentat mai puțin de 0,5% din bugetul total alocat culturii, tineretului și sportului, ceea ce reflectă o finanțare insuficientă în raport cu nevoile reale ale sectorului.

57. În lipsa unor intervenții sistemice, coerente și susținute financiar, aceste deficiențe riscă să conducă la o serie de efecte negative majore:

57.1. *Colaps funcțional* în sectorul sportiv, în special în zonele rurale și defavorizate, unde infrastructura este minimă, iar personalul calificat aproape inexistent;

57.2. *Scăderea performanței sportive* a Republicii Moldova pe plan internațional, cauzată de lipsa investițiilor în antrenamente de calitate și în descoperirea de talente;

57.3. *Reducerea nivelului de activitate fizică* în rândul tinerilor – conform raportului HBSC Moldova (2022), doar 28% dintre adolescenții moldoveni practică zilnic minimum 60 de minute de activitate fizică, o valoare cu peste 10 puncte procentuale sub media europeană;

57.4. *Creșterea incidenței obezității juvenile* – în 2023, prevalența supraponderii și obezității în rândul copiilor și adolescenților a atins 26,8%, potrivit studiului realizat de ANSP și UNICEF privind *Situația nutrițională a copiilor și adolescenților* (2023);

57.5. *Slăbirea coeziunii sociale și a rolului integrator al sportului*, în lipsa unor oportunități reale de implicare în activități colective cu valoare educativă și formativă.

Provocarea 5: Exodul sportivilor. Mulți sportivi talentați până în anul 2022 au ales să își continue cariera în străinătate din cauza lipsei oportunităților și a infrastructurii adecvate în țară, ceea ce a condus la diminuarea considerabilă a potențialului sportiv național.

58. Migrarea sportivilor talentați către alte țări, în căutarea unor condiții mai bune de pregătire și susținere profesională, reprezintă un fenomen cu impact negativ major asupra dezvoltării sportului în Republica Moldova. Această tendință este alimentată în special de insuficiența infrastructurii sportive, de oportunitățile limitate pentru dezvoltare internă și de absența unor politici eficiente care să sprijine performanța sportivă. Exodul sportivilor înseamnă pierderea unui capital uman valoros și afectează capacitatea țării de a se impune pe scena sportivă internațională. Fără măsuri adecvate de retenție și valorizare a talentelor, riscul de diminuare a potențialului sportiv pe termen lung devine tot mai mare.

59. Statistica reflectă un angajament bugetar crescut: dacă în 2021 bugetul alocat sportului a fost de 381 milioane lei, acesta a crescut constant, ajungând la 686 milioane lei în 2024 – o majorare de aproape 80% în doar patru ani. În paralel, și numărul de sportivi de performanță care au beneficiat de burse lunare a evoluat pozitiv: anul 2020 – 111 bursieri, anul 2021 – 107 bursieri, anul 2022 – 121 bursieri, anul 2023 – 143 bursieri, anul 2024 – 152 bursieri. Acest instrument demonstrează eficiența combaterii migrației a sportivilor moldoveni către alte state

60. Cauze: Cu toate acestea, aceste investiții nu au reușit să stopeze total exodul sportivilor moldoveni, în special în rândul celor tineri, care aleg să migreze împreună cu familiile în alte state. Această tendință este alimentată nu doar de diferențele semnificative în ceea ce privește condițiile materiale și logistice oferite de alte țări, ci și de lipsa unei perspective clare de dezvoltare profesională în plan intern.

61. Sportivii se confruntă cu lipsa predictibilității în carieră, cu incertitudinea privind sprijinul pe termen lung și cu absența unor mecanisme de integrare profesională după retragerea din activitatea competițională. În plus, deficiențele de infrastructură persistente, în special în afara centrelor urbane mari, limitează accesul la facilități moderne de antrenament și competiție, ceea ce afectează direct performanțele și motivația de a rămâne în sistemul național.

62. De asemenea, lipsa unui statut profesional clar recunoscut pentru sportivii de performanță și absența unor politici de reconversie profesională după încheierea carierei active accentuează sentimentul de insecuritate și descurajează loialitatea față de sistemul sportiv autohton. Mulți sportivi se văd obligați să părăsească țara pentru a beneficia de contracte avantajoase, burse universitare sau condiții de pregătire superioare.

63. Consecințe: Adaptarea nivelului de finanțare la nevoile reale ale sportivilor de performanță reprezintă nu doar o măsură corectă, ci o condiție esențială pentru păstrarea talentelor în țară și asigurarea unui sistem sportiv durabil. Lipsa unui sprijin financiar corespunzător, corelat cu infrastructura deficitară și absența oportunităților de dezvoltare personală și profesională, a determinat timp de ani buni migrarea unui număr impunător de sportivi moldoveni în afara țării. Acest fenomen s-a manifestat clar până în anul 2021, când numeroase talente formate în Republica Moldova au ales să se afirme sub drapelul altor state sau să semneze contracte cu cluburi internaționale, în căutarea unui mediu mai stabil și mai profesionist.

64. În acest context, creșterea burselor pentru sportivii de performanță, realizată treptat în perioada 2023–2024, a contribuit în mod evident la diminuarea ritmului de migrație sportivă. De asemenea, majorarea alocațiilor financiare pentru federațiile sportive naționale a permis desfășurarea unor programe de pregătire mai consistente, participări internaționale mai bine gestionate și o susținere mai stabilă pentru sportivii de elită. Aceste intervenții au avut un impact pozitiv vizibil, reflectat atât în rezultatele obținute la competiții internaționale, cât și în creșterea motivației în rândul sportivilor tineri.

65. Cu toate acestea, menținerea acestor rezultate pozitive și consolidarea lor pe termen lung depind în mod direct de continuitatea și extinderea politicilor de susținere financiară. Este absolut necesar ca această tendință ascendentă să fie menținută și corelată cu reforme complementare, pentru ca Republica Moldova să poată concura la un nivel comparabil cu țările din regiune și să prevină plecarea sportivilor valoroși.

66. În absența unei finanțări adecvate și sustenabile, există un risc real de a pierde exact segmentul cel mai valoros al resursei umane din sport, iar cu el – șansa de a construi un sistem sportiv competitiv, reprezentativ și capabil să inspire noile generații.

Provocarea 6: Probleme sociale existente. În multe comunități din Republica Moldova, accesul copiilor și tinerilor la activități sportive este profund afectat de factori socio-economici structurali. În loc să constituie un vector al incluziunii și dezvoltării, sportul riscă să devină un privilegiu rezervat doar celor care își permit, lăsând în afara acestui domeniu largi categorii sociale vulnerabile.

67. Potrivit datelor Recensământului populației și locuințelor din 2024, populația cu reședință obișnuită a Republicii Moldova era de 2409,2 mii de persoane, în scădere cu 13,6% față de recensământul precedent din 2014. Conform datelor furnizate de BNS (2025) Distribuția pe medii de reședință relevă un dezechilibru în infrastructura sportivă: 46,4% din populație locuiește în mediul urban, iar 53,6% în mediul rural, unde facilitățile sportive sunt mult mai limitate.

68. Conform *Raportului privind starea infrastructurii școlare în Republica Moldova* elaborat de MEC (2023), doar 38% dintre școlile din mediul rural dispun de săli de sport proprii, iar majoritatea terenurilor exterioare sunt neamenajate sau degradate. De asemenea, infrastructura acvatică este extrem de limitată: există doar 25 de bazine de înot în întreaga țară, dintre care doar jumătate din ele aproximativ sunt funcționale. În peste 20 de raioane nu există niciun bazin public, ceea ce limitează drastic oportunitățile de practicare a înotului în afara centrului urban.

69. La nivel național, participarea la activități fizice rămâne scăzută. Conform conceptului Strategiei de dezvoltare a sportului pentru anii 2024-2030 „Sport 2030”, doar 28% dintre elevi și adolescenți practică sport în mod regulat, cu diferențe evidente între sexe (băieții sunt mai activi fizic decât fetele) și între mediul urban și rural. Printre cauzele principale invocate de tineri pentru lipsa activității sportive se numără: lipsa infrastructurii adecvate (22–44%), lipsa de timp (61%) și costurile ridicate ale activităților extrașcolare organizate.

70. Aceste discrepanțe sunt accentuate și de apartenența etnică și contextul cultural. În Republica Moldova, accesul copiilor și tinerilor la activități sportive este profund influențat de factori precum apartenența etnică, mediul de reședință și condițiile socio-economice. Deși Recensământul populației și locuințelor din anul 2024 (BNS, date preliminare) arată că aproximativ 85% dintre cetățeni se identifică drept moldoveni sau români, există comunități importante de găgăuzi, ucraineni, bulgari, romi și alte grupuri etnice, pentru care accesul la infrastructura sportivă este considerabil mai redus. Aceste inegalități reflectă nu doar diferențele regionale de dezvoltare, ci și lipsa unor politici publice adaptate realităților acestor comunități.

71. În regiunile cu o pondere semnificativă a minorităților – cum sunt UTA Găgăuzia, raioanele Taraclia, Rîșcani, Basarabeasca sau Soroca – infrastructura sportivă este mult mai slab dezvoltată comparativ cu municipiul Chișinău sau alte centre urbane mari. De exemplu, în UTA Găgăuzia, mai puțin de jumătate din instituțiile de învățământ dispun de săli de sport funcționale sau terenuri amenajate pentru activități fizice. Această realitate este confirmată de Raportul Ministerului Educației și Cercetării privind infrastructura școlară (2023), care evidențiază un decalaj sistemic între zonele urbane și rurale, accentuat de componența etnică a populației.

72. Mai gravă este situația în rândul populației de etnie romă. Persoanele de etnie romă se confruntă cu niveluri ridicate de sărăcie și excluziune socială, iar copiii din aceste comunități au un acces limitat la servicii educaționale, recreative și la activități sportive organizate. Lipsa facilităților adecvate, a resurselor materiale și a programelor extrașcolare accesibile conduce la o participare foarte redusă a copiilor romi în activități sportive regulate, accentuând decalajele existente față de alți copii și limitând oportunitățile de dezvoltare socială și fizică.

73. Pe lângă lipsa infrastructurii, acești copii se confruntă și cu acces limitat la cadre specializate, echipamente sportive sau transport către centre de antrenament. Absența unor programe naționale dedicate integrării minorităților etnice prin sport agravează și mai mult aceste

disparități. În prezent, nu există mecanisme bugetare sau inițiative guvernamentale direcționate specific către dezvoltarea infrastructurii sportive în comunitățile etnice vulnerabile.

74. Datele statistice recente ilustrează clar dimensiunea acestor inegalități. În anul 2023, 30% dintre copiii din Republica Moldova trăiau în sărăcie. Diferențele între mediul rural și urban sunt și mai accentuate: rata sărăciei absolute în rândul copiilor din rural era de 44,6%, comparativ cu doar 14,4% în urban.

75. Aceste realități au consecințe directe asupra participării la sport. Pentru numeroase familii, lipsa resurselor financiare înseamnă imposibilitatea de a susține participarea copiilor la activități sportive – nu doar în ceea ce privește echipamentul necesar, ci și costurile legate de transport, înscrieri sau întreținere. În paralel, infrastructura sportivă din localitățile defavorizate este adesea precară sau complet absentă, ceea ce limitează considerabil șansele copiilor de a practica sport în mod regulat și organizat.

76. Marginalizarea socială și educațională a copiilor din medii vulnerabile îi privează de beneficiile fundamentale ale sportului – de la sănătate fizică și dezvoltare emoțională, până la integrare socială și șanse egale de afirmare. Astfel, sportul – care în mod ideal ar trebui să funcționeze ca o platformă de incluziune și echitate – riscă să accentueze și mai mult disparitățile existente, lăsând în urmă tocmai pe cei care au cea mai mare nevoie de sprijin.

77. Pentru a corecta această tendință, este esențială implementarea unor politici publice care să asigure acces echitabil la activitățile sportive pentru toți copiii și tinerii, indiferent de mediul de proveniență. Aceasta presupune investiții în infrastructură locală, dezvoltarea de programe sportive gratuite sau subvenționate, formarea de antrenori comunitari și integrarea sportului în strategiile naționale de incluziune socială și educație.

78. Cauze: Resursele financiare limitate restrâng accesul la sălile de antrenament, iar distanțele mari sau lipsa mijloacelor de transport fac dificilă deplasarea către aceste facilități sportive. Familiile cu venituri reduse sunt nevoite să prioritizeze nevoile esențiale, precum hrana și locuința, alocând puține sau deloc fonduri pentru activități sportive. În multe localități, infrastructura sportivă este insuficient dezvoltată sau chiar absentă. Potrivit unui studiu UNICEF din anul 2021, doar 13% dintre adolescenții din Republica Moldova respectă recomandarea Organizației Mondiale a Sănătății de a efectua cel puțin 60 de minute de activitate fizică pe zi, în scădere față de 27% în anul 2014.

79. Chiar dacă există dorința de a se implica în sport, lipsa terenurilor, sălilor și echipamentelor adecvate împiedică realizarea acestui lucru. Conform unei analize publicate în *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences* (2019), doar 1,9% din populația adultă practica sport în mod intens, iar doar 5,3% se angajau în activitate fizică moderată în mod constant. Aceasta reflectă un acces redus la facilități sportive și la spații publice amenajate.

80. Accesul limitat la servicii medicale poate conduce la probleme de sănătate netratate, care restricționează practicarea activităților fizice. De asemenea, un regim alimentar neadecvat și lipsa educației privind sănătatea fizică contribuie la un nivel scăzut al activității sportive. Un studiu realizat de U-Report Moldova în perioada pandemiei COVID-19 a arătat că peste 75% dintre adolescenți nu au mai făcut deloc mișcare fizică acasă în timpul învățământului online.

81. Persoanele din grupurile minoritare sau marginalizate pot fi victime ale discriminării sau excluziunii sociale, ceea ce le descurajează să participe la activități sportive. Lipsa unor politici coerente de incluziune în sport afectează în mod disproporționat copiii din medii rurale, familii cu venituri mici sau din comunități vulnerabile, cum ar fi cele de etnie romă. Raportul UNICEF și Sporter Moldova (2021) subliniază necesitatea unor intervenții sistemice pentru a încuraja participarea tinerilor la activități fizice și pentru a reduce inegalitățile în accesul la sport.

82. Consecințe: Lipsa activității fizice conduce la creșterea riscului de boli cronice, precum obezitatea, diabetul zaharat și afecțiunile cardiovasculare. Potrivit Ministerului Sănătății al Republicii Moldova în ultimii ani s-a observat o creștere constantă a incidenței bolilor netransmisibile în rândul populației adulte, iar peste 60% dintre decese sunt cauzate de afecțiuni cardiovasculare – afecțiuni direct corelate cu sedentarismul și stilul de viață nesănătos.

83. De asemenea, activitatea fizică joacă un rol esențial în sănătatea mentală, iar absența acesteia poate agrava probleme precum anxietatea și depresia. Într-un studiu U-Report Moldova realizat în rândul tinerilor în timpul pandemiei, mai mult de 70% dintre respondenți au raportat stări de stres sau anxietate accentuate, pe fondul izolării și lipsei de mișcare.

84. Sportul oferă oportunități importante pentru dezvoltarea abilităților personale, cum ar fi disciplina și munca în echipă. Persoanele care nu participă la activități sportive pierd aceste șanse de dezvoltare personală și profesională. Conform UNICEF, doar 13% dintre adolescenții moldoveni ating recomandările minime de activitate fizică zilnică (60 de minute), ceea ce afectează nu doar sănătatea lor, ci și dezvoltarea competențelor sociale și motivaționale esențiale pentru reușita în viață.

85. Participarea redusă la sport poate perpetua cercul sărăciei și inegalităților sociale, întrucât indivizii din medii defavorizate au mai puține oportunități de a practica sportul de performanță, care ar putea oferi burse, cariere sportive și recunoaștere pe plan național și internațional. În lipsa sprijinului financiar și a infrastructurii, tinerii talentați din mediile rurale sau sărace sunt privați de aceste oportunități. Potrivit UNICEF, în mediul rural, adolescenții sunt de două ori mai predispuși să nu practice deloc sport comparativ cu cei din mediul urban.

Provocarea 7: Corupția și managementul ineficient. Corupția în structurile sportive și managementul defectuos conduc la o alocare inadecvată a resurselor financiare și la lipsa transparenței în procesul de selecție a sportivilor și antrenorilor, afectând astfel dezvoltarea echitabilă și performanța în domeniul sportului.

86. Potrivit unui studiu realizat de Centrul Național Anticorupție (CNA) în 2022, gestionarea fondurilor publice destinate sportului este deficitară și inechitabilă la nivel teritorial. Raportul arată că alocările bugetare sunt adesea făcute pe criterii ne transparente și fără o strategie clară de dezvoltare sportivă pe termen lung. De exemplu, în peste 40% dintre unitățile administrativ-teritoriale, nu există o evidență clară a cheltuielilor pentru sport, iar în unele cazuri s-au constatat suprapuneri sau duble finanțări nejustificate.

87. Astfel, corupția în cadrul structurilor administrative și organizaționale din domeniul sportiv, împreună cu practicile manageriale ineficiente, reprezintă factori determinanți pentru utilizarea neoptimizată a resurselor financiare disponibile. Aceste fenomene pot conduce la alocări discreționare și nejustificate ale fondurilor, afectând direct dezvoltarea infrastructurii sportive și susținerea adecvată a sportivilor și antrenorilor. De asemenea, lipsa transparenței și a criteriilor obiective în procesul de selecție și promovare a personalului sportiv compromite echitatea și integritatea competițiilor, subminează încrederea publicului și reduce eficiența întregului sistem sportiv.

88. În absența unor măsuri riguroase de prevenire și control, aceste practici pot avea un impact negativ asupra performanțelor sportive și asupra dezvoltării durabile a sectorului. Raportul CNA subliniază că lipsa mecanismelor de control intern și a evaluării periodice a performanței investițiilor în sport contribuie la ineficiența generală a sistemului. Experții CNA recomandă elaborarea unei strategii naționale anticorupție în sport, precum și introducerea auditului public obligatoriu în toate federațiile care beneficiază de fonduri de la stat.

89. Cauze: Lipsa unor instrumente riguroase de verificare și control sporește oportunitățile de abuz și corupție în sectorul sportiv. În absența transparenței în procesele decizionale, persoanele implicate în acte corupte pot manipula sistemul în propriul lor beneficiu, subminând astfel integritatea și eficiența sectorului sportiv.

90. Totodată, în peste 40% dintre unitățile administrativ-teritoriale, autoritățile nu au putut demonstra cum sunt utilizate fondurile pentru sport, potrivit unei investigații realizate de Centrul Național Anticorupție. Lipsa unui sistem centralizat de evidență și raportare financiară permite alocarea arbitrară a resurselor, fără criterii clare sau monitorizare ulterioară.

91. Un alt aspect grav este lipsa de transparență în selecția sportivilor și antrenorilor pentru competițiile naționale și internaționale. Potrivit unor constatări făcute de Comisia parlamentară de control al finanțelor publice, există semnale de favoritism și clientelism, în lipsa unor criterii obiective și transparente. Acest fenomen reduce șansele sportivilor talentați din

medii defavorizate de a accede la performanță, accentuând inegalitățile și subminând meritocrația în sport.

92. Consecințe: Corupția și managementul defectuos în sportul din Republica Moldova duc la o alocare ineficientă a resurselor financiare, afectând infrastructura, echipamentele și programele de pregătire. La nivel teritorial, peste 40% din bugetul sportiv este distribuit fără control adecvat, ceea ce favorizează abuzurile și discreționarul. Aceste probleme afectează finanțările și încrederea publicului, blocând dezvoltarea durabilă a sportului în țară.

Provocarea 8: Promovarea insuficientă a sportului. În Republica Moldova, promovarea insuficientă a sportului în școli și comunități nu stimulează implicarea populației în activități fizice și împiedică dezvoltarea unei culturi sportive solide. Conform datelor Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP), doar unul din șase copii cu vârste între 11 și 15 ani practică activitate fizică regulată de cel puțin 60 de minute pe zi. Această statistică reflectă o participare scăzută la activitățile sportive, în pofida recomandărilor Organizației Mondiale a Sănătății. Conform datelor BNS privind infrastructura educațională, în anul 2024 au activat 1.469 de instituții de educație timpurie în țară, dintre care 76,2% se aflau în mediul rural. Totodată, infrastructura și dotarea acestora în majoritatea cazurilor nu facilitează accesul copiilor la activități fizice și la facilități sportive adecvate. Lipsa unei promovări eficiente în școli și comunități, combinată cu distribuția inegală a infrastructurii educaționale, face dificilă implicarea populației în activități sportive și la stagnarea dezvoltării unei culturi sportive solide în societate.

93. Organizația Mondială a Sănătății recomandă ca fiecare persoană să practice activitate fizică regulată, adaptată vârstei și condiției sale fizice, pentru a maximiza beneficiile asupra sănătății și bunăstării. Astfel, adulții sunt încurajați să practice activități fizice aerobe de intensitate medie de o durată minimă de 150-300 minute pe săptămână, sau nu mai puțin de 75-150 minute pe săptămână de activitate fizică viguroasă, iar copiii și adolescenții de 5-17 ani sunt încurajați să practice zilnic cel puțin 60 de minute de activitate fizică cu intensitate moderată până la viguroasă și cel puțin 3 zile pe săptămână să practice activități fizice de intensitate viguroasă, sau activități care întăresc mușchii și oasele. Potrivit studiilor naționale, aproximativ 1 din 10 adulți de 18 – 69 ani (Studiului prevalenței factorilor de risc ai bolilor netransmisibile, STEPS, 2021) și 1 din 6 adolescenți de 11-17 ani (Studiului comportamentelor de sănătate a adolescenților (HBSC, 2022), respectă recomandările Organizației Mondiale a Sănătății privind activitatea fizică pentru sănătate.

94. Conform datelor BNS, în ceea ce privește infrastructura educațională, în anul 2024 au activat 1.469 de instituții de educație timpurie în țară, dintre care 76,2% se aflau în mediul rural. Această distribuție geografică poate influența accesul copiilor la activități fizice și la facilități sportive adecvate.

95. Lipsa unei promovări eficiente în școli și comunități, combinată cu distribuția inegală a infrastructurii educaționale, contribuie la dificultatea implicării populației în activități sportive și la stagnarea dezvoltării unei culturi sportive solide în societate.

96. Cauze: Lipsa campaniilor eficiente de conștientizare și promovare a beneficiilor sportului în Republica Moldova contribuie semnificativ la vizibilitatea redusă a activităților sportive în comunități. Această problemă este mai acută în localitățile mici și rurale, unde infrastructură sportivă este adesea insuficient dezvoltată sau chiar absentă. În aceste comunități, activitățile sedentare, precum vizionarea televizorului sau jocurile video, sunt preferate în detrimentul sportului. În plus, lipsa sportivilor locali cu recunoaștere și statut de modele demotivează tinerii, reducând interesul și motivația pentru implicarea în activități sportive. Aceste cauze contribuie la menținerea unui nivel scăzut de participare sportivă, afectând dezvoltarea unei culturi sportive solide în societate.

97. Consecințe: Participarea redusă a tinerilor din Republica Moldova la activități sportive are efecte negative clare asupra sănătății publice, coeziunii sociale și dezvoltării economice. Studiile naționale, realizate periodic, relevă faptul, că nivelul de supraponderabilitate și obezitate în rândul copiilor și adolescenților este în continuă creștere pe parcursul anilor, ceea ce nu poate

să nu îngrijoreze. Astfel, 16% de adolescenți de 11–17 ani sunt supraponderali și 4,4% obezi (HBSC, anul 2018, anul 2022). Comparativ cu datele studiului precedent din 2018, rata supraponderalității a crescut cu 4 puncte procentuale (de la 12% la 16%), iar cea a obezității cu 1,4 puncte procentuale (de la 3% la 4,4%). Totodată, 1 din 5 elevi de clasa I (20,7%) prezintă exces ponderal și 8,8% dintre ei sunt afectați de obezitate (COSI, 2022 - 2023), de asemenea, fiind în creștere, comparativ cu studiile efectuate în anii 2013 și 2017. Aceste date confirmă o tendință alarmantă și subliniază necesitatea unor măsuri urgente de prevenire și promovare a unui stil de viață sănătos, atât prin educație nutrițională, cât și prin stimularea activității fizice regulate.

98. Această situație duce la un risc sporit de boli cronice, precum diabetul zaharat de tip 2, afecțiuni cardiovasculare și hipertensiune arterială, afectând calitatea vieții tinerilor și generând costuri suplimentare pentru sistemul de sănătate. Sportul joacă, de asemenea, un rol esențial în integrarea socială a tinerilor, oferindu-le oportunități de dezvoltare personală și socială, însă lipsa infrastructurii și a programelor de promovare limitează accesul la aceste beneficii.

99. Pe plan economic, o populație mai puțin activă fizic poate genera costuri mari pentru sistemul medical și poate afecta productivitatea prin creșterea absenteismului și a problemelor de sănătate. În plus, sportul contribuie la mândria națională și la consolidarea identității colective, iar lipsa unei promovări adecvate reduce potențialul de recunoaștere și succes pe plan internațional.

Provocarea 9: Lipsa unei metodologii clare și bine definite pentru finanțarea școlilor sportive duce la subfinanțarea unor instituții, în timp ce altele utilizează inefficient bugetele alocate sau nu le execută integral.

100. Lipsa unei metodologii clare și bine definite pentru finanțarea școlilor sportive conduce la subfinanțarea unor instituții, în timp ce altele folosesc inefficient sau nu execută integral bugetele alocate. Cauzele acestei situații sunt reflectate și în datele oficiale privind finanțarea sportului în Republica Moldova. Conform Raportului de audit al Curții de Conturi din 2023, aproape 30% dintre instituțiile sportive au semnalat lipsa unor criterii clare și transparente în procesul de alocare a fondurilor, ceea ce a condus la utilizarea inefficientă a bugetelor aprobate.

101. Conform Raportului privind activitatea Guvernului în anul 2024, un buget de 284,6 milioane lei a fost alocat școlilor sportive din subordinea Ministerului Educației și Cercetării pentru susținerea formării noilor talente și dezvoltarea infrastructurii necesare. Cu toate acestea, Raportul Ministerului Educației și Cercetării arată că distribuția acestor fonduri nu a fost uniformă, iar unele școli au raportat subfinanțare semnificativă în raport cu nevoile reale.

102. Pentru anul 2025, conform Legii bugetului de stat, au fost aprobate mijloace financiare în valoare totală de 132.187,5 mii lei, iar ulterior suma destinată investițiilor capitale a fost majorată, ridicând totalul la 142.887,5 mii lei. În anul 2026, potrivit Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) pentru perioada 2026-2028, au fost planificate fonduri în valoare de 127.663,7 mii lei, inclusiv 8.000,0 mii lei pentru investiții capitale, totalizând 135.663,7 mii lei.

103. Autorităților publice locale le-a fost alocată suma de 588.600,3 mii lei pentru finanțarea școlilor sportive în anul 2025, iar pentru anul 2026 bugetul planificat a crescut ușor, ajungând la 592.399,6 mii lei. Aceste resurse sunt esențiale pentru dezvoltarea infrastructurii sportive și susținerea activităților sportive în comunități.

Cauze: Lipsa unei metodologii clare și bine definite pentru finanțarea școlilor sportive reprezintă una dintre principalele cauze ale distribuirii inechitabile și inefficiente a resurselor financiare în domeniul sportului. Fără un cadru legal precis care să stabilească criterii obiective și transparente pentru alocarea fondurilor, procesul devine vulnerabil la decizii arbitrare, care nu reflectă nevoile reale ale instituțiilor sportive. În lipsa unui sistem de evaluare bazat pe performanță și pe cerințele specifice ale fiecărei școli, finanțările pot fi direcționate disproporționat — unele școli se confruntă cu subfinanțare severă, ceea ce afectează calitatea

pregătirii și dezvoltării sportivilor, în timp ce altele pot primi resurse excesive, dar folosite ineficient.

104. Mai mult, absența transparenței în procesul de repartizare a fondurilor deschide calea pentru practici precum favoritismul sau corupția, care subminează integritatea și echitatea întregului sistem de finanțare. Fără mecanisme clare și riguroase de control și monitorizare, riscul ca resursele să fie gestionate necorespunzător crește semnificativ, ceea ce afectează nu doar performanțele sportive, ci și sustenabilitatea pe termen lung a școlilor sportive. Prin urmare, elaborarea și implementarea unei metodologii unificate, transparente și corelate cu realitățile și performanțele instituțiilor reprezintă o necesitate urgentă pentru asigurarea unei distribuții echitabile și eficiente a finanțării în sport.

105. Consecințe: Consecințele lipsei unei metodologii clare și transparente de finanțare a școlilor sportive sunt multiple și profund negative pentru întregul sistem sportiv național. În primul rând, instituțiile care se confruntă cu nevoi urgente — fie pentru întreținerea infrastructurii, achiziționarea de echipamente sau plata antrenorilor — pot rămâne subfinanțate, ceea ce le limitează drastic capacitatea de a oferi un mediu educațional sportiv funcțional și performant.

106. În al doilea rând, fondurile alocate fără criterii obiective riscă să fie utilizate ineficient, ducând la cheltuieli nejustificate, lipsă de prioritizare și, implicit, la risipirea unor resurse publice valoroase. În unele cazuri, lipsa unei metodologii bine stabilite poate determina neexecutarea integrală a bugetului alocat, din cauza incertitudinii administrative sau a incapacității de planificare strategică la nivel local. Aceste fonduri neutilizate se traduc, practic, în oportunități pierdute pentru modernizarea infrastructurii, atragerea de specialiști sau extinderea programelor de formare sportivă.

107. Pe termen mediu și lung, aceste disfuncționalități afectează direct calitatea pregătirii tinerelor talente, scăzând șansele acestora de a accede la niveluri superioare de performanță. În absența unei finanțări corect direcționate și bine gestionate, competitivitatea sportivă a Republicii Moldova este compromisă, iar potențialul de dezvoltare al sportului național rămâne insuficient valorificat.

Provocarea 10: Incluziune socială deficitară în sport. Lipsa facilităților și a condițiilor adaptate pentru sportivii cu deficiențe de vedere, auz și dizabilități locomotorii reprezintă o problemă persistentă în majoritatea sălilor și centrelor sportive din Republica Moldova. Această situație limitează accesul și participarea egală a persoanelor cu dizabilități la activitățile fizice și sportive, afectând în mod direct respectarea drepturilor fundamentale ale acestora și calitatea vieții.

108. În anul 2024, conform datelor Casei Naționale de Asigurări, numărul beneficiarilor de pensii de dizabilitate și alocații sociale de stat de dizabilitate în Republica Moldova a constituit 160,0 mii persoane, inclusiv 11,4 mii copii cu vârsta de 0-17 ani. Persoanele recunoscute cu dizabilități (beneficiari de pensii de dizabilitate și alocații sociale de stat de dizabilitate) au reprezentat 6,7% din populația cu reședință obișnuită, 16,5% dintre aceste persoane aveau un grad sever de dizabilitate, ceea ce impune necesitatea unor facilități adaptate în infrastructura publică, inclusiv în domeniul sportului.

109. Nivelul redus al incluziunii sociale în infrastructura și programele sportive din țară constituie o problemă sistemică. Lipsa condițiilor adaptate pentru persoanele cu deficiențe senzoriale și locomotorii persistă în majoritatea facilităților sportive publice. Într-un raport al Națiunilor Unite în Moldova (2021), s-a constatat că doar 26% dintre moldoveni acceptă incluziunea persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, reflectând un nivel scăzut de deschidere și integrare socială.

110. Printre cauzele principale se numără:

110.1. Absența standardelor obligatorii de accesibilitate în construcția și amenajarea infrastructurii sportive;

110.2. Lipsa echipamentelor specializate (ex. aparate adaptate, materiale tactile pentru nevăzători, semnalizari vizuale sau sonore);

110.3 Inexistența personalului calificat pentru a lucra cu persoanele cu nevoi speciale;

110.4 Lipsa unor politici coerente de promovare a sportului pentru toți.

111. Această excludere afectează grav participarea activă a persoanelor cu dizabilități la activitățile fizice și sportive și contravine principiilor egalității de șanse și coeziunii sociale promovate de legislația națională și standardele internaționale privind drepturile omului.

112. Ministerul Muncii și Protecției Sociale a inițiat în 2023 procesul de elaborare a Programului Național de Incluziune Socială a Persoanelor cu Dizabilități pentru anii 2024–2028, care prevede inclusiv măsuri pentru îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă. Cu toate acestea, implementarea concretă a acestor măsuri este încă în fază incipientă.

113. Cauze: Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități în domeniul sportului din Republica Moldova este afectată de o serie de cauze sistemice și structurale.

114. În primul rând, majoritatea sălilor și facilităților sportive din țară nu sunt proiectate sau echipate corespunzător pentru a răspunde nevoilor sportivilor cu deficiențe de vedere, auz și dizabilități locomotorii. Potrivit Raportului alternativ privind implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, elaborat de Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova (2022), doar sub 10% din infrastructura publică sportivă este accesibilă pentru persoane cu mobilitate redusă.

115. Un alt factor critic îl reprezintă nivelul scăzut de conștientizare atât în rândul decidenților, cât și al populației generale, cu privire la importanța incluziunii sociale în sport. Potrivit *Studiului sociologic privind percepțiile asupra dizabilității*, realizat de PNUD Moldova în 2021, doar 26% dintre respondenți considerau că persoanele cu dizabilități ar trebui să participe activ în viața publică, inclusiv în sportul de performanță sau recreativ.

116. De asemenea, pregătirea insuficientă a personalului sportiv pentru a lucra cu persoane cu dizabilități reprezintă o problemă majoră. Potrivit *Raportului anual privind sistemul educațional și sportiv* din 2023, elaborat de Ministerul Educației și Cercetării, mai puțin de 5% dintre antrenori și profesorii de educație fizică dispun de instruire formală sau certificare în adaptarea activităților sportive pentru persoanele cu dizabilități.

117. Un obstacol adițional îl reprezintă persistența stereotipurilor și atitudinilor tradiționale negative față de persoanele cu dizabilități. Potrivit Barometrului de Opinie Publică 2022, doar 34% dintre cetățeni cred că persoanele cu dizabilități pot fi competitive în sport, iar peste 40% consideră că acestea ar trebui să participe la activități separate sau specializate.

Consecințe: Lipsa accesului la infrastructură sportivă adecvată pentru persoanele cu deficiențe de auz, vedere și locomotorii conduce la excluderea acestora din activitățile fizice și sportive, ceea ce agravează fenomenul de izolare socială și marginalizare. Participarea redusă la activitățile fizice are un impact negativ asupra sănătății fizice și psihice a acestor persoane, limitându-le dezvoltarea personală, încrederea în sine și incluziunea în comunitate.

118. Această excludere contribuie la adâncirea inegalităților sociale și creează un decalaj accentuat între persoanele cu dizabilități și restul populației. În același timp, societatea pierde șansa de a valorifica potențialul sportiv, creativ și uman al acestor indivizi, ceea ce diminuează coeziunea socială și diversitatea în domeniul sportului. Nevalorificarea acestui potențial afectează nu doar persoanele în cauză, ci și întreaga societate, care nu beneficiază de aportul complet al tuturor cetățenilor.

Provocarea 11: Dopajul. Una dintre problemele majore care afectează sistemul sportiv din Republica Moldova sunt încălcările ale reglementărilor antidoping. Această situație este alimentată în mare parte de lipsa unor programe educaționale bine structurate și a unei formări corespunzătoare în domeniul eticii sportive, valorilor olimpismului și cunoașterii listelor de substanțe și metode interzise.

119. Un element esențial îl constituie lipsa integrării educației antidoping în curricula de educație fizică pentru învățământul general și cel extrașcolar. Conform Raportului anual al Ministerului Educației și Cercetării din 2023, mai puțin de 5% dintre cadrele didactice și antrenorii activi au urmat instruire sau dețin certificări privind adaptarea pregătirii sportive la cerințele reglementărilor antidoping. Această carență educațională determină o slabă cunoaștere

a obligațiilor ce revin sportivilor și personalului tehnic conform Codului Mondial Antidoping, adoptat în Republica Moldova în 2022.

120. Consecințele sunt multiple. Sportivii pot consuma substanțe interzise din necunoaștere, ceea ce le afectează sănătatea fizică și psihică, iar integritatea competițiilor este pusă sub semnul întrebării. În plus, imaginea sportului național suferă la nivel internațional, iar participarea la competiții de rang înalt poate fi compromisă prin posibile sancțiuni colective.

121. Este necesară elaborarea și implementarea unor politici educaționale clare și coerente, care să includă formarea sistematică a sportivilor, antrenorilor și personalului medical în domeniul antidoping. Campaniile de informare și instruire trebuie să fie permanente și să respecte standardele internaționale stabilite de Agenția Mondială Antidoping (WADA). Doar astfel poate fi consolidată o cultură a responsabilității și integrității în sportul din Republica Moldova.

122. Cauze: Lipsa unor programe educaționale structurate și integrate în sistemele de învățământ și în cadrul structurilor sportive determină o insuficientă informare a sportivilor privind valorile olimpice, etica sportivă și regulile antidoping. Această carență duce la necunoașterea substanțelor și metodelor interzise, precum și a consecințelor grave ale dopajului asupra sănătății și integrității competițiilor. În absența unor campanii preventive și a accesului la materiale educaționale specializate, sportivii, antrenorii și alți actori din domeniul sportului rămân neechipați pentru a face față tentațiilor sau presiunilor legate de utilizarea substanțelor dopante. Acest context favorizează creșterea riscului de abateri antidoping, afectând astfel imaginea și credibilitatea sportului național.

123. Consecințe: Sportivii depistați pozitiv sunt supuși suspendărilor și riscă să își piardă bursele, titlurile, medaliile și alte recunoașteri obținute. Dopajul provoacă efecte negative serioase asupra sănătății, cum ar fi afecțiuni cardiovasculare, tulburări ale sistemului nervos și dezechilibre hormonale, care pot avea repercusiuni pe termen lung. De asemenea, sportivii implicați în dopaj suferă compromiteri majore ale reputației personale, pierd sponsorizările și sprijinul financiar, ceea ce afectează cariera lor sportivă și oportunitățile viitoare. În plus, aceste practici compromit integritatea sportului, subminând valorile fair-play-ului și afectând încrederea publicului în corectitudinea și autenticitatea competițiilor sportive.

124. Viziunea strategică pentru dezvoltarea educației fizice și sportului se axează pe promovarea accesului larg la activități sportive, asigurând implicarea tuturor categoriilor de vârstă și niveluri de pregătire. Obiectivul principal este ca, până în anul 2030, cel puțin 55% din populația țării să practice sport regulat, în scopul întreținerii sănătății și îmbunătățirii calității vieții. În paralel, se urmărește modernizarea și consolidarea cadrului normativ, astfel încât finanțarea atât a sportului de performanță, cât și a sportului pentru toți să fie diversificată și sustenabilă, sprijinind astfel dezvoltarea armonioasă a întregului sistem sportiv național.

II. OBIECTIVELE GENERALE ȘI SPECIFICE PRIVIND DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI PE TERMEN MEDIU ȘI PE TERMEN LUNG

OBIECTIVUL GENERAL 1: Îmbunătățirea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive pentru practicarea exercițiului fizic și sportului până în anul 2030.

125. Obiectivul specific 1.1. Dezvoltarea infrastructurii sportive educaționale până în 2028 prin construirea sau modernizarea a cel puțin 10 complexuri sportive multifuncționale aliniate standardelor naționale, ceea ce va conduce la o creștere cu minimum 30% a numărului total de unități dotate cu facilități precum bazine, arene, piste de alergare și alte echipamente necesare pentru desfășurarea activităților sportive la toate nivelurile de învățământ.

126. Obiectivul specific 1.2. Extinderea numărului de complexuri sportive multifuncționale și terenuri sportive (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire multifuncțională), astfel încât până în anul 2028, numărul acestora să crească rezonabil, acoperind până la 30% din necesitățile de validare necesare pentru ocuparea copiilor.

127. Obiectivul specific 1.3. Creșterea numărului de centre destinate pregătirii loturilor naționale pentru participarea la competiții naționale și internaționale, astfel încât până în anul 2028, numărul de sportivi în centrele de pregătire pentru loturile naționale să se mărească cu 40%.

128. Obiectivul specific 1.4. Sporirea, până în 2028, a numărului de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive cu peste 500 locuri (existente) în vederea extinderii ariilor destinate pentru activitatea sportivă și adaptarea la nevoile tuturor categoriilor de populație.

129. Obiectivul specific 1.5. Extinderea, până în anul 2028, a numărului de stații de control doping asamblate/ amenajate conform standardelor WADA și urmărirea traseului profesional al sportivilor la nivel de sistem, astfel încât, numărul sportivilor care vor beneficia de control doping să crească cu cel puțin 10%.

OBIECTIVUL GENERAL 2: Stimularea practicării activităților sportive pentru toți pentru un mod de viață sănătos.

130. Obiectivul specific 2.1. Promovarea în cadrul instituțiilor de învățământ general, în centrele pentru copii și tineret, în structurile de educație extrașcolară a unui număr de programe sportive și campionate școlare, gimnaziale și liceale la probele sportive (fotbal, baschet, volei, atletism, gimnastică artistică), astfel încât până în anul 2028, numărul de programe sportive și campionate școlare să crească cu 3-5 programe și campionate anual, față de unul câte sunt în prezent.

131. Obiectivul specific 2.2. Motivarea unui număr mai mare de copii pentru a se înscrie în grupele de începători în școlile sportive, astfel încât până în anul 2028 numărul copiilor începători să crească cu circa 20 %.

132. Obiectivul specific 2.3. Creșterea și extinderea numărului de evenimente și de acțiuni cu caracter sportiv desfășurate prin participarea activă a rețelei de instituții de învățământ, integrarea și implementarea metodologiei „Sport pentru Dezvoltare” parte integrantă a măsurii „Moldova în Mișcare” astfel încât către anul 2028 numărul de evenimente să crească cu 15% anual.

133. Obiectivul specific 2.4. Asigurarea inserției și crearea condițiilor de socializare și incluziune prin intermediul activităților sportive pentru un număr extins de persoane cu dizabilități, care participă constant la activitățile sportive organizate, astfel încât, până în anul 2028, rata de participare a persoanelor cu dizabilități la activitățile sportive să atingă nivelul de 40% din totalul persoanelor cu dizabilități apte de practicare a sportului.

134. Obiectivul specific 2.5. Asigurarea, până în anul 2028, a creșterii cu 20% a numărului elevilor și studenților implicați sistematic în activități sportive, prin crearea/modernizarea a cel puțin 50 de infrastructuri sportive în mediul școlar și universitar.

135. Obiectivul specific 2.6. Creșterea cu 30% până în anul 2028 a ponderii persoanelor ce practică regulat exerciții fizice pentru menținerea sănătății, prin promovarea unui stil de viață activ și asigurarea accesului liber la activități sportive, cu implicarea eficientă a tuturor factorilor de decizie”.

136. Obiectivul specific 2.7. Crearea condițiilor și încurajarea practicării activității fizice și a sportului în rândul persoanelor vârstnice, menite să contribuie la promovarea sănătății și valorificarea potențialului uman, astfel încât către 2028 proporția celor adoptă un mod de viață activ, să ajungă la 20% din totalul populației vârstnice.

137. Obiectivul specific 2.8. Până în anul 2028, se va asigura creșterea cu cel puțin 25% a numărului de elevi care posedă cunoștințe privind valorile olimpismului, principiul voluntariatului, reglementările antidoping, incluziunea, etica și integritatea, prin revizuirea și eficientizarea programelor gimnaziale și liceale la disciplina Educația fizică.

OBIECTIVUL GENERAL 3: Dezvoltarea sportului de performanță.

138. Obiectivul specific 3.1. Creșterea numărului de sportivi de performanță la pragul de 10 000 față de circa 6000 de sportivi legitimați în federațiile sportive naționale în prezent, prin promovarea și motivarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv în scopul identificării sportivilor cu potențial fizic ridicat și abilități motrice deosebite până în anul 2028.

139. Obiectivul specific 3.2. Sprijinirea loturilor naționale, astfel încât până în anul 2028, ponderea asigurării cu echipament sportiv a acestora să crească cu cel puțin 5%, anual.

140. Obiectivul specific 3.3. Sporirea numărului de sportivi de performanță cu acces liber la serviciile medicale specializate, până în anul 2028, cu cel puțin 50%, anual.

141. Obiectivul specific 3.4. Creșterea numărului de persoane cu dizabilități care practică sportul de performanță, prin crearea condițiilor de socializare, adaptare psihosocială, educațional incluzivă și asistență psihologică în sport, astfel încât numărul acestora către anul 2028 să crească cu 15 % anual.

142. Obiectivul specific 3.5. Promovarea valorilor sportului curat, precum și motivarea și dezvoltarea percepțiilor pozitive ale sportivilor de performanță privind instruirea în domeniile antidoping, eticii și integrității sportive, astfel încât, până în anul 2028, proporția sportivilor instruiți în aceste domenii să atingă nivelul de 40% din totalul sportivilor de performanță.

OBIECTIVUL GENERAL 4: Îmbunătățirea procesului de formare continuă a cadrelor didactice.

143. Obiectivul specific 4.1. Asigurarea inserției și a sprijinului profesional cadrelor didactice din domeniul educației fizice și sportului prin îmbunătățirea procesului de formare profesională continuă, astfel încât către anul 2028, numărul de cadre didactice instruite să crească cu cel puțin 20% anual.

144. Obiectivul specific 4.2. Asigurarea către anul 2028 a condițiilor de formare profesională inițială și continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului în activitatea lor cu persoanele/copiii cu nevoi speciale (deficiențe fizice/mentale) pentru o educație incluzivă de calitate, în cel puțin 60 % dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv.

145. Obiectivul specific 4.3. Creșterea numărului de persoane instruite la cursurile de acordare a primului ajutor medical pentru specialiștii din domeniul educației fizice și sportului în cadrul instituțiilor publice sau private, care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare și sprijinirea instituțiilor de învățământ extrașcolar în dezvoltarea parteneriatelor pentru o mai bună colaborare pe acest segment, astfel încât către anul 2028, rata celor instruiți să crească până la 50%.

146. Obiectivul specific 4.4. Creșterea numărului de proiecte de mobilitate internațională Erasmus+ pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului, prin participarea activă a asociațiilor și federațiilor sportive, astfel încât către anul 2028 numărul de programe să crească cu cel puțin 5% anual.

147. Obiectivul specific 4.5. Asigurarea și creșterea numărului de programe de perfecționare acreditate pentru arbitrii de categorie națională, organizate de către instituțiile publice sau private care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare, în colaborare cu asociațiile și federațiile sportive naționale, astfel încât către anul 2028 numărul de programe va crește cu 10% anual.

148. Obiectivul specific 4.6. Sporirea și diversificarea numărului de programe de perfecționare acreditate, organizate de asociațiile, federațiile sportive naționale sau și alte instituții acreditate pentru profesorii de educație fizică și antrenori, astfel încât până în anul 2028 numărul programelor acreditate să se mărească cu 30%.

149. Obiectivul specific 4.7. Până în anul 2028, va spori și diversifica cu cel puțin 40% numărul programelor de educație, formare și perfecționare destinate ambasadurilor antidoping, ofițerilor de integritate în sport și ofițerilor de control doping, prin implementarea a minimum

5 noi module educaționale și campanii de promovare axate pe motivarea sportivilor și consolidarea culturii sportului curat și integru.

150. Obiectivul specific 4.8. Încurajarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ general, extrașcolar sportiv, asociațiile sportive, federațiile sportive și Agenția Națională Antidoping în scopul creșterii numărului de persoane instruite la cursurile de educație antidoping, etică și integritate în sport destinate pentru profesorii de educație fizică și personalul asistent al sportivilor, astfel încât către anul 2028, numărul de instituții implicate în proiecte de parteneriat să crească cu cel puțin 5% anual.

III. INDICATORI DE MONITORIZARE

Obiective	Indicator de impact /rezultat/	Valoarea de referință, 2026	Valoarea țintă, 2028	Sursa de date
Obiectivul general 1. Îmbunătățirea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive pentru practicarea exercițiului fizic și sportului până în anul 2030.				
<i>Obiectivul specific 1.1.</i> Dezvoltarea infrastructurii sportive educaționale până în 2028 prin construirea sau modernizarea a cel puțin 10 complexuri sportive multifuncționale aliniate standardelor naționale, ceea ce va conduce la o creștere cu minimum 30% a numărului total de unități dotate cu facilități precum bazine, arene, piste de alergare și alte echipamente necesare pentru desfășurarea activităților sportive la toate nivelurile de învățământ.	Număr de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive (poate avea bazin, arenă, piste de alergări și alte facilități) în regiunile-cheie ale țării (Chișinău, Cahul, Bălți, Ungheni, Soroca)	2	3	Ministerul Educației și Cercetării
<i>Obiectivul specific 1.2.</i> Extinderea numărului de complexuri sportive multifuncționale și terenuri sportive (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire multifuncțională), astfel încât până în anul 2028, numărul acestora să crească rezonabil, acoperind până la 30% din necesitățile de validare necesare pentru ocuparea copiilor.	Număr de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire funcțională)	0	5	Ministerul Educației și Cercetării
<i>Obiectivul specific 1.3.</i> Creșterea numărului de centre destinate pregătirii loturilor naționale pentru participarea la competiții naționale și internaționale, astfel încât până în anul 2028, numărul de sportivi în centrele de pregătire pentru loturile naționale să se mărească cu 40%.	Număr de centre de pregătire pentru loturile naționale	3	4	Ministerul Educației și Cercetării
<i>Obiectivul specific 1.4.</i> Sporirea, până în 2028, a numărului de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive cu peste 500 locuri (existente) în vederea extinderii ariilor destinate pentru activitatea sportivă și adaptarea la nevoile tuturor categoriilor de populație.	Număr de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive cu peste 500 de locuri (existente)	5	8	Ministerul Educației și Cercetării

<p><i>Obiectivul specific 1.5.</i> Extinderea, până în anul 2028, a numărului de stații de control doping asamblate/ amenajate conform standardelor WADA și urmărirea traseului profesional al sportivilor la nivel de sistem, astfel încât, numărul sportivilor care vor beneficia de control doping să crească cu cel puțin 10%.</p>	<p>Număr de stații de control doping asamblate/ amenajate conform standardelor WADA</p>	<p>23</p>	<p>28</p>	<p>Agenția Națională Antidoping</p>
<p>Obiectivul general 2. Stimularea practicării activităților sportive pentru toți pentru un mod de viață sănătos.</p>				
<p><i>Obiectivul specific 2.1.</i> Promovarea în cadrul instituțiilor de învățământ general, în centrele pentru copii și tineret, în structurile de educație extrașcolară a unui număr de programe sportive și campionate școlare, gimnaziale și liceale la probele sportive (fotbal, baschet, volei, atletism, gimnastică artistică), astfel încât până în anul 2028, numărul de programe sportive și campionate școlare să crească cu 3-5 programe și campionate anual, față de unul câte sunt în prezent.</p>	<p>Număr de programe și campionate școlare la probele sportive (fotbal, baschet, volei, atletism, gimnastică artistică) gimnaziale și liceale</p>	<p>1</p>	<p>3</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării,</p>
<p><i>Obiectivul specific 2.2.</i> Motivarea unui număr mai mare de copii pentru a se înscrie în grupele de începători în școlile sportive, astfel încât până în anul 2028 numărul copiilor începători să crească cu circa 20 %.</p>	<p>Număr de copii înscriși în grupele de începători în școlile sportive (mii)</p>	<p>20,8</p>	<p>21.9</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării</p>
<p><i>Obiectivul specific 2.3.</i> reșterea și extinderea numărului de evenimente și de acțiuni cu caracter sportiv desfășurate prin participarea activă a rețelei de instituții de învățământ, integrarea și implementarea metodologiei „Sport pentru Dezvoltare” parte integrantă a măsurii „Moldova în Mișcare” astfel încât către anul 2028 numărul de evenimente să crească cu 15% anual.</p>	<p>Număr de evenimente și de acțiuni cu caracter sportiv desfășurate</p>	<p>34</p>	<p>37</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării</p>

<p><i>Obiectivul specific 2.4.</i> Asigurarea inserției și crearea condițiilor de socializare și incluziune prin intermediul activităților sportive pentru un număr extins de persoane cu dizabilități, care participă constant la activitățile sportive organizate, astfel încât, până în anul 2028, rata de participare a persoanelor cu dizabilități la activitățile sportive să atingă nivelul de 40% din totalul persoanelor cu dizabilități apte de practicare a sportului.</p>	<p>Număr de persoane cu dizabilități care participă intens la activitățile sportive desfășurate în mod permanent</p>	<p>70</p>	<p>135</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării</p>
<p><i>Obiectivul specific 2.5.</i> Asigurarea, până în anul 2028, a creșterii cu 20% a numărului elevilor și studenților implicați sistematic în activități sportive, prin crearea/modernizarea a cel puțin 50 de infrastructuri sportive în mediul școlar și universitar.</p>	<p>Număr de elevi, studenți care practică sistematic o ramură din sport (mii)</p>	<p>25,0</p>	<p>25,5</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării</p>
<p><i>Obiectivul specific 2.6.</i> Creșterea cu 30% până în anul 2028 a ponderii persoanelor ce practică regulat exerciții fizice pentru menținerea sănătății, prin promovarea unui stil de viață activ și asigurarea accesului liber la activități sportive, cu implicarea eficientă a tuturor factorilor de decizie.</p>	<p>Pondere a cetățenilor care practică exercițiile fizice în scop asanativ (%)</p>	<p>37</p>	<p>41</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării</p>
<p><i>Obiectivul specific 2.7.</i> Crearea condițiilor și încurajarea practicării activității fizice și a sportului în rândul persoanelor vârstnice, menite să contribuie la promovarea sănătății și valorificarea potențialului uman, astfel încât către 2028 proporția celor adoptă un mod de viață activ, să ajungă la 20% din totalul populației vârstnice.</p>	<p>Promovare a unui stil de viață activ în rândul persoanelor vârstnice, prin practicarea educației fizice și sportului</p>	<p>15</p>	<p>18</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării</p>

<p><i>Obiectivul specific 2.8.</i> Până în anul 2028, se va asigura creșterea cu cel puțin 25% a numărului de elevi care posedă cunoștințe privind valorile olimpismului, principiul voluntariatului, reglementările antidoping, incluziunea, etica și integritatea, prin revizuirea și eficientizarea programelor gimnaziale și liceale la disciplina Educația fizică.</p>	<p>Număr de programe la educația fizică, gimnaziale și liceale, bazate pe valorile olimpismului, reglementărilor antidoping, incluziune, etică și integritate</p>	<p>0</p>	<p>4</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională Antidoping, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Universitatea de Stat din Moldova</p>
<p>Obiectivul general 3. Dezvoltarea sportului de performanță.</p>				
<p><i>Obiectivul specific 3.1.</i> Creșterea numărului de sportivi de performanță la pragul de 10 000 față de circa 6000 de sportivi legitimați în federațiile sportive naționale în prezent, prin promovarea și motivarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv în scopul identificării sportivilor cu potențial fizic ridicat și abilități motrice deosebite până în anul 2028.</p>	<p>Număr de sportivi de performanță la 10 000 de sportivi legitimați în federațiile sportive naționale</p>	<p>6.0</p>	<p>8.0</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării, Federațiile Sportive Naționale</p>
<p><i>Obiectivul specific 3.2.</i> Sprijinirea loturilor naționale, astfel încât până în anul 2028, ponderea asigurării cu echipament sportiv a acestora să crească cu cel puțin 5%, anual.</p>	<p>Pondere a asigurării cu echipament sportiv a loturile naționale (%)</p>	<p>23</p>	<p>47</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării</p>
<p><i>Obiectivul specific 3.3.</i> Sporirea numărului de sportivi de performanță cu acces liber la serviciile medicale specializate, până în anul 2028, cu cel puțin 50%, anual.</p>	<p>Număr de sportivi de performanță cu acces la servicii medicale specializate</p>	<p>100</p>	<p>150</p>	<p>Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării</p>

<p><i>Obiectivul specific 3.4.</i> Creșterea numărului de persoane cu dizabilități care practică sportul de performanță, prin crearea condițiilor de socializare, adaptare psihosocială, educațional incluzivă și asistență psihologică în sport, astfel încât numărul acestora către anul 2028 să crească cu 15 % anual.</p>	<p>Număr de persoane cu dizabilități care sunt încadrate în sportul de performanță</p>	<p>20</p>	<p>25</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Federațiile Sportive Naționale, Universitatea de Stat din Moldova</p>
<p><i>Obiectivul specific 3.5.</i> Promovarea valorilor sportului curat, precum și motivarea și dezvoltarea percepțiilor pozitive ale sportivilor de performanță privind instruirea în domeniile antidoping, eticii și integrității sportive, astfel încât, până în anul 2028, proporția sportivilor instruiți în aceste domenii să atingă nivelul de 40% din totalul sportivilor de performanță.</p>	<p>Pondere a sportivilor de performanță instruiți în educația antidoping, etică și integritate sportivă (%)</p>	<p>30</p>	<p>50</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională Antidoping</p>
<p>Obiectivul general 4. Îmbunătățirea procesului de formare continuă a cadrelor didactice.</p>				
<p><i>Obiectivul specific 4.1.</i> Asigurarea inserției și a sprijinului profesional cadrelor didactice din domeniul educației fizice și sportului prin îmbunătățirea procesului de formare profesională continuă, astfel încât către anul 2028, numărul de cadre didactice instruite să crească cu cel puțin 20% anual.</p>	<p>Număr de locuri vacante de cadre didactice din domeniul educației fizice și sportului încadrate în câmpul muncii (mii)</p>	<p>60</p>	<p>79</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova</p>
<p><i>Obiectivul specific 4.2.</i> Asigurarea către anul 2028 a condițiilor de formare profesională inițială și continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului în activitatea lor cu persoanele/copiii cu nevoi speciale (deficiențe fizice/mentale) pentru o educație incluzivă de calitate, în cel puțin 60 % dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv.</p>	<p>Număr de cursuri anuale de formare continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice, în activitatea cu persoanele/copiii cu nevoi speciale (deficiențe fizice/mentale)</p>	<p>0</p>	<p>2</p>	<p>Universitatea de Stat din Moldova</p>

<p><i>Obiectivul specific 4.3.</i> Creșterea numărului de persoane instruite la cursurile de acordare a primului ajutor medical pentru specialiștii din domeniul educației fizice și sportului în cadrul instituțiilor publice sau private, care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare și sprijinirea instituțiilor de învățământ extrașcolar în dezvoltarea parteneriatelor pentru o mai bună colaborare pe acest segment, astfel încât către anul 2028, rata celor instruiți să crească până la 50%.</p>	<p>Număr de persoane instruite la cursurile de acordare a primului ajutor medical pentru specialiștii din domeniul educației fizice și sportului</p>	<p>0</p>	<p>150</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova</p>
<p><i>Obiectivul specific 4.4.</i> Creșterea numărului de proiecte de mobilitate internațională Erasmus+ pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului, prin participarea activă a asociațiilor și federațiilor sportive, astfel încât către anul 2028 numărul de programe să crească cu cel puțin 5% anual.</p>	<p>Număr de programe de mobilitate internațională Erasmus+ pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului</p>	<p>3</p>	<p>4</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova</p>
<p><i>Obiectivul specific 4.5.</i> A Asigurarea și creșterea numărului de programe de perfecționare acreditate pentru arbitrii de categorie națională, organizate de către instituțiile publice sau private care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare, în colaborare cu asociațiile și federațiile sportive naționale, astfel încât către anul 2028 numărul de programe va crește cu 10% anual.</p>	<p>Pondere programelor acreditate de perfecționare a arbitrilor de categorie națională, organizate de asociațiile și federațiile sportive naționale (%)</p>	<p>0</p>	<p>15</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării</p>
<p><i>Obiectivul specific 4.6.</i> Sporirea și diversificarea numărului de programe de perfecționare acreditate, organizate de asociațiile, federațiile sportive naționale sau și alte instituții acreditate pentru profesorii de educație fizică și antrenori, astfel încât până în anul 2028 numărul programelor acreditate să se mărească cu 30%.</p>	<p>Număr de programe de perfecționare acreditate, organizate de asociațiile, federațiile sportive naționale sau și alte instituții acreditate pentru profesorii de educație fizică și antrenori</p>	<p>2</p>	<p>3</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării</p>

<p>Obiectivul specific 4.7. Până în anul 2028, va spori și diversifica cu cel puțin 40% numărul programelor de educație, formare și perfecționare destinate ambasadorilor antidoping, ofițerilor de integritate în sport și ofițerilor de control doping, prin implementarea a minimum 5 noi module educaționale și campanii de promovare axate pe motivarea sportivilor și consolidarea culturii sportului curat și integru.</p>	<p>Număr de programe de educație, formare și perfecționare a ambasadorilor antidoping, ofițerilor de integritate în sport și ofițerilor de control doping</p>	<p>0</p>	<p>3</p>	<p>Agenția Națională Antidoping, Ministerul Educației și Cercetării</p>
<p>Obiectivul specific 4.8. Încurajarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ general, extrașcolar sportiv, asociațiile sportive, federațiile sportive și Agenția Națională Antidoping în scopul creșterii numărului de persoane instruite la cursurile de educație antidoping, etică și integritate în sport destinate pentru profesorii de educație fizică și personalul asistent al sportivilor, astfel încât către anul 2028, numărul de instituții implicate în proiecte de parteneriat să crească cu cel puțin 5% anual.</p>	<p>Număr de persoane instruite la cursurile de educație antidoping, etică și integritate în sport, pentru profesorii de educație fizică și pentru personalul asistent al sportivilor</p>	<p>0</p>	<p>125</p>	<p>Agenția Națională Antidoping</p>

IV. IMPACTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI

151. În rezultatul punerii în practică a Programului de implementare a SD „Sport 2030”, sportul va contribui la reducerea sărăciei prin cultivarea abilităților specifice și îmbunătățirii sănătății populației. Prin promovarea unui stil de viață activ și prin creșterea participării la activități sportive, se va reduce incidența bolilor cronice, precum obezitatea, diabetul și bolile cardiovasculare. Activitatea fizică regulată este esențială pentru menținerea sănătății și prevenirea afecțiunilor asociate unui stil de viață sedentar.

152. Prin majorarea numărului celor care vor practica sportul ca profesie sau ca pasiune va fi promovat un mod sănătos de viață, astfel, încât să fie majorată speranța de viață sănătoasă, se va reduce rata criminalității și se va îmbunătăți nivelul de prosperitate și împlinire. De asemenea este important faptul că, odată cu creșterea accesului la infrastructura de calitate pentru toți oamenii vor fi schimbate atitudinile, relațiile sociale se vor îmbunătăți, administrația publică va fi mai responsabilă și receptivă, iar generații întregi vor fi pregătite pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a țării.

153. Așadar, până în 2028 în rezultatul implementării Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028:

153.1. Va crește stimularea practicării activităților sportive pentru toți pentru un mod de viață sănătos și promovarea valorilor olimpice și antidoping (etică și integritate) în rândul copiilor și tinerilor prin programe școlare și extrașcolare. (O3.3, O5.2);

153.2. Va crește substanțial dezvoltarea sportului de performanță, elaborarea programelor de educație antidoping și asigurarea instruirii sportivilor de performanță. (O3.3, O5.2);

153.3. Se va îmbunătăți procesul de formare continuă a cadrelor didactice, în contextul realizării studiilor/cercetărilor în domeniul sportului, acreditarea de către ANACEC a programelor de educație (ODD 4.4);

153.4. Va crește numărul persoanelor cu dizabilități care participă activ la activitățile sportive desfășurate în mod permanent;

153.5. Va crește numărul de elevi, studenți care practică sistematic o ramură de sport;

153.6. Va crește ponderea cetățenilor care practică exercițiul fizic în scop asanativ;

153.7. Va crește numărul programelor de mobilitate internațională Erasmus+Sport pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului.

V. COSTURI PRIVIND REALIZAREA OBIECTIVELOR SPECIFICE

Obiectiv specific	Codul Subprogramului/ Subprogramului bugetar	Costuri pe ani			Costuri totale
		2026	2027	2028	
Obiectiv specific 1.1. Dezvoltarea infrastructurii sportive educaționale până în 2028 prin construirea sau modernizarea a cel puțin 10 complexuri sportive multifuncționale aliniate standardelor naționale, ceea ce va conduce la o creștere cu minimum 30% a numărului total de unități dotate cu facilități precum bazine, arene, piste de alergare și alte echipamente necesare pentru desfășurarea activităților sportive la toate nivelurile de învățământ.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	200,0 mii lei	150,0 mii lei	760,0 mii lei	930,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>	Proiect investițional din Planul de creștere		2300,0 mii lei	150400,0 mii lei	152700,0 mii lei
Obiectiv specific 1.2. Extinderea numărului de complexuri sportive multifuncționale și terenuri sportive (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire multifuncțională), astfel încât până în anul 2028, numărul acestora să crească rezonabil, acoperind până la 30% din necesitățile de validare necesare pentru ocuparea copiilor.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	520,0 mii lei			520,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>			2300,0 mii lei	168330,0 mii lei	170630,0 mii lei
Obiectiv specific 1.3. Creșterea numărului de centre destinate pregătirii loturilor naționale pentru participarea la competiții naționale și internaționale, astfel încât până în anul 2028, numărul de sportivi în centrele de pregătire pentru loturile naționale să se mărească cu 40%.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	400,0 mii lei		20,0 mii lei	420,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>				96520,0 mii lei	96520,0 mii lei
Obiectiv specific 1.4. Sporirea, până în 2028, a numărului de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive cu peste 500 locuri (existente) în vederea extinderii ariilor destinate pentru activitatea sportivă și adaptarea la nevoile tuturor categoriilor de populație.					

<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	320,0 mii lei	100,0 mii lei	25,0 mii lei	445,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>				25000,0 mii lei	25000,0 mii lei
Obiectiv specific 1.5. Extinderea, până în anul 2028, a numărului de stații de control doping asamblate/ amenajate conform standardelor WADA și urmărirea traseului profesional al sportivilor la nivel de sistem, astfel încât, numărul sportivilor care vor beneficia de control doping să crească cu cel puțin 10%.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	Subprogramul 8601 „Elaborarea politicilor în domeniul tineretului și sportului”	20,0 mii lei	25,0 mii lei		45,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>		250,0 mii lei	450,0 mii lei	1000,0 mii lei	1700,0 mii lei
Obiectiv specific 2.1. Promovarea în cadrul instituțiilor de învățământ general, în centrele pentru copii și tineret, în structurile de educație extrașcolară a unui număr de programe sportive și campionate școlare, gimnaziale și liceale la probele sportive (fotbal, baschet, volei, atletism, gimnastică artistică), astfel încât până în anul 2028, numărul de programe sportive și campionate școlare să crească cu 3-5 programe și campionate anual, față de unul câte sunt în prezent.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	1080,0 mii lei	1020,0 mii lei	1020,0 mii lei	3120,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.2. Motivarea unui număr mai mare de copii pentru a se înscrie în grupele de începători în școlile sportive, astfel încât până în anul 2028 numărul copiilor începători să crească cu circa 20 %.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	30,0 mii lei	10,0 mii lei	15,0 mii lei	55,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.3. Creșterea și extinderea numărului de evenimente și de acțiuni cu caracter sportiv desfășurate prin participarea activă a rețelei de instituții de învățământ, integrarea și implementarea metodologiei „Sport pentru Dezvoltare” parte integrantă a măsurii „Moldova în Mișcare” astfel încât către anul 2028 numărul de evenimente să crească cu 15% anual.					

<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”				
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>		1840,0 mii lei		160,0 mii lei	2000,0 mii lei
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.4. Asigurarea inserției și crearea condițiilor de socializare și incluziune prin intermediul activităților sportive pentru un număr extins de persoane cu dizabilități, care participă constant la activitățile sportive organizate, astfel încât, până în anul 2028, rata de participare a persoanelor cu dizabilități la activitățile sportive să atingă nivelul de 40% din totalul persoanelor cu dizabilități apte de practicare a sportului.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	70,0 mii lei			70,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	Program al UE „Săptămâna Europeană a Sportului”.	114,0 mii lei	338,0 mii lei	60,0 mii lei	512,0 mii lei
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.5. Asigurarea, până în anul 2028, a creșterii cu 20% a numărului elevilor și studenților implicați sistematic în activități sportive, prin crearea/modernizarea a cel puțin 50 de infrastructuri sportive în mediul școlar și universitar.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	663,3 mii lei	653,3 mii lei	633,3 mii lei	1950,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>		50,0 mii lei			50,0 mii lei
Obiectiv specific 2.6. Creșterea cu 30% până în anul 2028 a ponderii persoanelor ce practică regulat exerciții fizice pentru menținerea sănătății, prin promovarea unui stil de viață activ și asigurarea accesului liber la activități sportive, cu implicarea eficientă a tuturor factorilor de decizie.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	60,0 mii lei	60,0 mii lei	80,0 mii lei	200,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	Program al UE „Săptămâna Europeană a Sportului”.		60,0 mii lei		60,0 mii lei
<i>Costuri neacoperite</i>		150,0 mii lei			150,0 mii lei
Obiectiv specific 2.7. Crearea condițiilor și încurajarea practicării activității fizice și a sportului în rândul persoanelor vârstnice, menite să contribuie la promovarea sănătății și valorificarea potențialului uman, astfel încât către 2028 proporția celor adoptă un mod de viață activ, să ajungă la 20% din totalul populației vârstnice.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”		130,0 mii lei	30,0 mii lei	160,0 mii lei

<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>		50,0 mii lei			50,0 mii lei
Obiectiv specific 2.8. Până în anul 2028, se va asigura creșterea cu cel puțin 25% a numărului de elevi care posedă cunoștințe privind valorile olimpismului, principiul voluntariatului, reglementările antidoping, incluziunea, etica și integritatea, prin revizuirea și eficientizarea programelor gimnaziale și liceale la disciplina Educația fizică.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	60,0 mii lei	170,0 mii lei	150,0 mii lei	380,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 3.1. Creșterea numărului de sportivi de performanță la pragul de 10 000 față de circa 6000 de sportivi legitimați în federațiile sportive naționale în prezent, prin promovarea și motivarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv în scopul identificării sportivilor cu potențial fizic ridicat și abilități motrice deosebite până în anul 2028.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	1150,0 mii lei	30,0 mii lei	220,0 mii lei	1400,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 3.2. Sprijinirea loturilor naționale, astfel încât până în anul 2028, ponderea asigurării cu echipament sportiv a acestora să crească cu cel puțin 5%, anual.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	630,0 mii lei	600,0 mii lei	600,0 mii lei	1830,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 3.3. Sporirea numărului de sportivi de performanță cu acces liber la serviciile medicale specializate, până în anul 2028, cu cel puțin 50%, anual.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	3150,0 mii lei	3200,0 mii lei	3200,0 mii lei	9550,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 3.4. Creșterea număr dizabilități care practică sportul de performanță, prin crearea condițiilor de socializare, adaptare psihosocială, educațional incluzivă și asistență psihologică în sport, astfel încât numărul acestora către anul 2028 să crească cu 15 % anual.					

<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	146,6 mii lei	166,8 mii lei	146,6 mii lei	460,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>			100,0 mii lei		100,0 mii lei
Obiectiv specific 3.5. Promovarea valorilor sportului curat, precum și motivarea și dezvoltarea percepțiilor pozitive ale sportivilor de performanță privind instruirea în domeniile antidoping, eticii și integrității sportive, astfel încât, până în anul 2028, proporția sportivilor instruiți în aceste domenii să atingă nivelul de 40% din totalul sportivilor de performanță.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	Subprogramul 8601 „Elaborarea politicilor în domeniul tineretului și sportului”	50,0 mii lei	45,0 mii lei	35,0 mii lei	130,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.1. Asigurarea inserției și a sprijinului profesional cadrelor didactice din domeniul educației fizice și sportului prin îmbunătățirea procesului de formare profesională continuă, astfel încât către anul 2028, numărul de cadre didactice instruite să crească cu cel puțin 20% anual.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	10,0 mii lei	150,0 mii lei	10,0 mii lei	170,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.2. Asigurarea către anul 2028 a condițiilor de formare profesională inițială și continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului în activitatea lor cu persoanele/copiii cu nevoi speciale (deficiențe fizice/mentale) pentru o educație incluzivă de calitate, în cel puțin 60 % dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	40,0 mii lei	190,0 mii lei	170,0 mii lei	400,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.3. Creșterea numărului de persoane instruite la cursurile de acordare a primului ajutor medical pentru specialiștii din domeniul educației fizice și sportului în cadrul instituțiilor publice sau private, care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare și sprijinirea instituțiilor de învățământ extrașcolar în dezvoltarea parteneriatelor pentru o mai bună colaborare pe acest segment, astfel încât către anul 2028, rata celor instruiți să crească până la 50%.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	70,0 mii lei	60,0 mii lei	60,0 mii lei	190,0 mii lei

<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.4. Creșterea numărului de proiecte de mobilitate internațională Erasmus+ pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului, prin participarea activă a asociațiilor și federațiilor sportive, astfel încât către anul 2028 numărul de programe să crească cu cel puțin 5% anual.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	20,0 mii lei	20,0 mii lei	20,0 mii lei	60,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	0812 „Sport” funcția P3 – 70268 „Proiectul „Programul cadru al UE Erasmus +”.	300,0 mii lei	300,0 mii lei		600,0 mii lei
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.5. Asigurarea și creșterea numărului de programe de perfecționare acreditate pentru arbitrii de categorie națională, organizate de către instituțiile publice sau private care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare, în colaborare cu asociațiile și federațiile sportive naționale, astfel încât către anul 2028 numărul de programe va crește cu 10% anual.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”				
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>		30,0 mii lei	70,0 mii lei		100,0 mii lei
Obiectiv specific 4.6. Sporirea și diversificarea numărului de programe de perfecționare acreditate, organizate de asociațiile, federațiile sportive naționale sau și alte instituții acreditate pentru profesorii de educație fizică și antrenori, astfel încât până în anul 2028 numărul programelor acreditate să se mărească cu 30%.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	40,0 mii lei			40,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.7. Până în anul 2028, va spori și diversifica cu cel puțin 40% numărul programelor de educație, formare și perfecționare destinate ambasadourilor antidoping, ofițerilor de integritate în sport și ofițerilor de control doping, prin implementarea a minimum 5 noi module educaționale și campanii de promovare axate pe motivarea sportivilor și consolidarea culturii sportului curat și integru.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	Subprogramul 8601 „Elaborarea politicilor în	30,0 mii lei	20,0 mii lei	40,0 mii lei	90,0 mii lei

	domeniul tineretului și sportului”				
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.8. Încurajarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ general, extrașcolar sportiv, asociațiile sportive, federațiile sportive și Agenția Națională Antidoping în scopul creșterii numărului de persoane instruite la cursurile de educație antidoping, etică și integritate în sport destinate pentru profesorii de educație fizică și personalul asistent al sportivilor, astfel încât către anul 2028, numărul de instituții implicate în proiecte de parteneriat să crească cu cel puțin 5% anual.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	Subprogramul 8601 „Elaborarea politicilor în domeniul tineretului și sportului”	40,0 mii lei	40,0 mii lei	20,0 mii lei	100,0 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
TOTAL cost PROGRAM					472886,9 mii lei
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	8619,9 mii lei	6840,1 mii lei	7254,9 mii lei	22714,9 mii lei
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>		2254,0 mii lei	698,0 mii lei	220,0 mii lei	3172,0 mii lei
<i>Costuri neacoperite</i>		530,0 mii lei	5220,0 mii lei	441250,0 mii lei	447000,0 mii lei

VI. RISCURI DE IMPLEMENTARE

Nr. crt.	Riscuri anticipate	Probabilitate (joasă/ medie/ înaltă)	Impact (mic/ mediu/ mare)	Măsurile de atenuare a riscurilor
1.	Modificarea tardivă și adaptarea întârziată la necesitatea socială curentă. Lipsa digitalizării domeniului educației fizice și sportului.	Înaltă	Mare	<p>1) Asigurarea că Programul de implementare a Strategiei de Dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 va fi un document de politici în continuă monitorizare și revizuire în funcție de schimbările contextului extern.</p> <p>2) Identificarea timpurie, anticipată a riscurilor, accentul fiind pus pe valorificarea obiectivelor de digitalizare a domeniului educației fizice și sportului.</p>
	Nivel scăzut de resurse umane, financiare, logistice de implementare eficientă a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport” 2030” pentru anii 2026-2028	Înaltă	Mare	<p>1) Corelarea continuă a volumului de finanțare a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 cu nivelul de inflație, dinamica dezvoltării socioeconomice a țării, cu apariția unor noi provocări și noi probleme.</p> <p>2) Organizarea periodică a dezbaterilor privind rezultatele punerii în aplicare a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026–2028, la diferite niveluri, precum și introducerea unor modificări în conținutul programului și/sau în modul de aplicare al acestuia, în funcție de concluziile formulate.</p> <p>3) Asigurarea formării continue a resurselor umane implicate în punerea în aplicare a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026–2028.</p> <p>4) Gestionarea continuă a proceselor de elaborare și implementare a planurilor locale și instituționale de dezvoltare a educației fizice și sportului, concepute în baza Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028.</p>
3.	Lipsa consensului politic între actorii vizați de Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026–2028, în ceea ce	Medie	Mare	<p>1) Asigurarea cadrului normativ și metodologic pentru punerea în aplicare a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028.</p> <p>2) Organizarea periodică a dezbaterilor cu diferite grupuri interesate privind cadrul valoric al Programului de</p>

	privește politicile din domeniul educației fizice și sportului, dezvoltarea sportului de performanță, promovarea sportului pentru toți, precum și formarea continuă a antrenorilor și profesorilor.			implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028.
4.	Instabilitatea politică continuă	Înaltă	Mare	1) Promovarea consensului și toleranței față de diferite puncte de vedere. 2) Axarea pe prioritățile și legitățile generale de dezvoltare a sportului. 3) Manifestarea unei atitudini negative față de partidele politice care nu promovează educația fizică și sportul ca prioritate națională.

154. În acest context, Ministerul Educației și Cercetării va întreprinde toate măsurile și va depune toate eforturile pentru crearea condițiilor optime de implementare a Programului și pentru reducerea riscurilor respective.

VII. AUTORITĂȚI/ INSTITUȚII RESPONSABILE DE IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

155. Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 va fi aprobat de către Guvern. Responsabilitatea primară pentru monitorizarea și implementarea Programului revine Ministerului Educației și Cercetării, precum și ministerelor de ramură: Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Finanțelor și altor ministere care au în subordine instituții sportive. În scopul implementării obiectivelor Programului, anual, Ministerul Educației și Cercetării, precum și ministerele de ramură vor planifica mijloace financiare în bugetele proprii, în conformitate cu atribuțiile și responsabilitățile domeniilor de implicare. Planificarea mijloacelor financiare pe termen mediu se va realiza prin Cadrul Bugetar pe Termen Mediu. Utilizarea resurselor umane și bugetare necesare pentru implementarea obiectivelor Programului vor fi din contul statelor-limită de personal și al programelor bugetare aprobate. Pentru eficientizarea implementării Programului vor fi atrase și surse de la partenerii externi.

156. La nivel local responsabilitatea implementării Programului revine organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, tineretului și sportului, administrației publice locale, instituțiilor de învățământ extrașcolar sportiv, comunității și familiei.

VIII. PROCEDURI DE RAPORTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

157. În contextul implementării Programului va fi desfășurat procesul de monitorizare și de evaluare a rezultatelor obținute. Procesul de monitorizare și evaluare asigură că acțiunile prioritare ale Programului sunt întreprinse și că ele conduc la atingerea obiectivelor și viziunii formulate în Strategia de dezvoltare „Sport 2030”.

158. Procesul de raportare în etapa de monitorizare se va realiza în regim continuu, prin elaborarea rapoartelor anuale de către Ministerul Educației și Cercetării, cu participarea autorităților publice centrale și locale, instituțiilor subordonate și a partenerilor relevanți. Aceste rapoarte vor fi parte componentă a Raportului anual de activitate al Ministerului Educației și Cercetării și vor fi prezentate Guvernului până la data de 31 martie a fiecărui an. Rapoartele vor

include date privind nivelul de implementare a acțiunilor prioritare, gradul de realizare a indicatorilor, precum și eventualele dificultăți și soluții propuse.

159. Procesul de raportare în etapa de evaluare se va desfășura la finalul perioadei de implementare, prin elaborarea unui raport de evaluare amplu. Acesta va fi fundamentat pe următoarele criterii:

159.1. relevanța documentului de politici publice și a măsurilor incluse pentru țară;

159.2. gradul de realizare al obiectivelor (efectivitate);

159.3. modul de utilizare al mijloacelor bugetare alocate (eficiența);

159.3. capacitatea de a produce efecte de durată (durabilitatea);

159.4. impactul documentului de politici publice, estimat în cadrul evaluării finale.

160. Raportul final va fi completat prin organizarea de sondaje sociologice privind calitatea implementării Programului, precum și prin consultarea experților independenți și a organizațiilor reprezentative din domeniul sportului.

161. Responsabilitățile instituțiilor implicate sunt clar delimitate:

161.1. Ministerul Educației și Cercetării coordonează procesul de monitorizare și evaluare, centralizează datele, elaborează rapoartele și asigură prezentarea acestora către Guvern și public;

161.2. Ministerele și autoritățile publice centrale, conform competențelor, colectează date și prezintă anual informații Ministerului Educației și Cercetării, până la data de 31 ianuarie a anului următor perioadei de raportare;

161.3. Autoritățile publice locale și instituțiile de învățământ contribuie la implementarea și raportarea măsurilor pe plan local;

partenerii sociali, organizațiile sportive și societatea civilă pot fi implicați în consultări și evaluări externe.

162. Mecanismele de asigurare a transparenței și participării părților interesate includ:

162.1. publicarea rapoartelor anuale și a raportului final de evaluare pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării;

162.2. organizarea de consultări publice, mese rotunde și dezbateri tematice cu participarea federațiilor sportive, a organizațiilor neguvernamentale, a comunităților academice și a altor părți interesate;

162.3. mediatizarea activă a etapelor de implementare și a rezultatelor prin intermediul mass-media și al rețelelor de comunicare instituționale;

162.4. asigurarea accesului liber la datele și indicatorii de monitorizare, în format deschis, pentru a permite analiza independentă de către experți și public.

163. În acest mod, procesul de monitorizare și evaluare va fi unul participativ, transparent și orientat spre rezultate, asigurând coerența și eficiența implementării Programului.

IX. DURABILITATEA FINANCIARĂ A PROGRAMULUI

164. Costurile de implementare a Programului sunt dificil de stabilit cu exactitate în lipsa detaliilor adiționale cu privire la modalitățile de implementare a acțiunilor prioritare. În consecință, costurile exacte pentru implementarea Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” și a Programului vor fi determinate de către Ministerul Educației și Cercetării și de alte autorități publice centrale în procesul de planificare financiară strategică, precum și în procesul de prioritizare a solicitărilor de finanțare din partea partenerilor de dezvoltare. Finanțarea implementării Programului va fi realizată din sursele bugetului de stat, bugetelor locale și prin atragerea de granturi, fonduri, sponsorizări și alte surse legale, urmând metodologia bugetării bazate pe programe și performanță.

165. Costul total al acțiunilor incluse în Program este de **472886,9 mii lei** din care **22714,9 mii lei** sunt prevăzuți în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2026-2028, iar **3172,0 mii lei** reprezintă eventuala contribuție a partenerilor de dezvoltare. În Program sunt și costuri neacoperite în sumă de **447 000 mii lei**. Costurile de implementare a Programului includ cheltuielile curente și administrative, activele nefinanciare aferente instituțiilor sportive, costul

acțiunilor, precum organizarea de evenimente sportive, reabilitarea, modernizarea și construcția infrastructurii sportive, instruirii, realizarea de cercetări, studii etc.

	2026 (mii lei)	2027 (mii lei)	2028 (mii lei)	Total (mii lei)
Bugetul de stat	8619,9	6840,1	7254,9	
Subprogramul 8602 "Sport"				
Subprogramul 8601				22714,9
Agencia Națională Antidoping				
Buget Asistență externă	2254,0	698,0	220,0	3172,0
Costuri neacoperite, inclusiv din Planul de creștere	530,0	5220,0	441250,0	447 000,0
TOTAL	11403,9	12758,1	448724,9	472886,9

166. Programul prevede și obiective care nu vor putea fi realizate fără identificarea surselor adiționale de finanțare. Finanțarea cheltuielilor neacoperite va fi asumată în fiecare etapă de planificare bugetară, în funcție de cadrul de resurse disponibile.

167. Evaluarea sustenabilității financiare a implementării Programului s-a bazat pe trei scenarii de simulare a acesteia, și anume: scenariul de statu-quo, scenariul moderat și scenariul avansat.

168. Descrierea scenariilor:

168.1. Scenariul de statu-quo presupune creșterea cheltuielilor specifice per educabil conform indicelui prețurilor de consum, după cum urmează: 6,9% pentru anul 2026; 5% pentru anul 2028 și 5% pentru anul 2028.

168.2. Scenariul moderat presupune că suplimentar la creșterile conform indicelui prețurilor de consum (scenariul statu-quo) se preconizează o creștere a cheltuielilor specifice per educabil cu 4% în anii 2026-2028 și cu 10% în anii 2029-2030.

168.3. Scenariul avansat presupune că suplimentar la creșterile conform indicelui prețurilor de consum (scenariul statu-quo), pentru toți anii de implementare a Strategiei (2026-2030) se preconizează o creștere anuală uniformă cheltuielilor specifice per educabil cu 8%.

169. *Interpretarea rezultatelor.* Cele mai pronunțate decalaje între costurile pentru „sectorul educației” cu cuvintele „sectorul „Tineret și sport”, domeniul „Sport” prevăzute de Program și Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2026-2028 sunt înregistrate în cazul scenariului avansat. Prin urmare, la baza Programului a fost pus scenariului moderat

X. PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

Nr. crt.	Obiective specific/acțiuni	Termene de realizare	Responsabili	Parteneri		Estimarea costurilor, mii lei/ sursa de finanțare (mii lei)			TOTAL	Indicatori de rezultat și de progres
						Bugetul de stat	Surse externe	Surse neacoperite		
1	2	3	4	5		6	7	8		9
Obiectivul general 1: Îmbunătățirea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive pentru practicarea exercițiului fizic și sportului până în anul 2030.										
Obiectivul specific 1.1. Dezvoltarea infrastructurii sportive educaționale până în 2028 prin construirea sau modernizarea a cel puțin 10 complexuri sportive multifuncționale aliniate standardelor naționale, ceea ce va conduce la o creștere cu minimum 30% a numărului total de unități dotate cu facilități precum bazine, arene, piste de alergare și alte echipamente necesare pentru desfășurarea activităților sportive la toate nivelurile de învățământ.										
1.1.1	Cartografierea și identificarea locațiilor pentru construcția celor a 2 complexe sportive multifuncționale. Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea.		20,0	0	0	20,0	Cartografiere realizată
1.1.2	Realizarea studiilor de fezabilitate și fezabilitate Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. I 2027	Ministerul Educației și Cercetării			150,0	0	0	150,0	Studiu de fezabilitate și fezabilitate realizat
1.1.3	Elaborarea proiectelor și documentației tehnice din Planul de creștere	Trim. IV 2027	Agențiile de Dezvoltare Regională (Centrul, Nord, Sud, UTA Găgăuzia, mun. Chișinău)	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		0	0	2300,0	2300,0	proiecte tehnice elaborate certificate necesare construcției obținute caiete de sarcini elaborate și aprobate conform cadrului normativ

										Proceduri de achiziții publice pentru lucrări desfășurate
1.1.4	Dotarea cu echipamente (bazine, piste, vestiare, aparate sportive, digital etc.) din Planul de creștere	Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		0	0	150400,0	150400,0	1. Procent de echipare a complexelor conform listei de dotări (țintă: 100%). 2. Complexe sportive complet echipate și operaționale (țintă: 2).
1.1.5	Evaluare externă a calității infrastructurii și funcționalității Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2028	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Educației și Cercetării		10,0	0		10,0	1. Număr de evaluări externe realizate (țintă: 2, anual). 2. Rapoarte de evaluare aprobate care confirmă conformitatea și funcționalitatea (țintă: 2).
1.1.6	Predarea și lansarea oficială a complexelor către autoritățile locale și instituții beneficiare Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea		750,0			750,0	1. Documente de predare-recepție întocmite (țintă: 2). 2. Complexe predate și operaționale în administrația locală/instituții (țintă: 2).
<p>Obiectivul specific 1.2. Extinderea numărului de complexuri sportive multifuncționale și terenuri sportive (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire multifuncțională), astfel încât până în anul 2028, numărul acestora să crească rezonabil, acoperind până la 30% din necesitățile de validare necesare pentru ocuparea copiilor.</p>										

1.2.1	Identificarea și cartografierea nevoilor și locațiilor Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III 2026; Trim. I 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Autoritățile administrației publice locale, federații sportive naționale		20,0	0	0	20,0	1. Progres gradual: 2 locații în anul 2026, 3 în anul 2027, 5 în anul 2028. 2. Locații aprobate pentru construcție: 10.
1.2.2	Elaborarea studiilor de fezabilitate și fezabilitate Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2026;	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Ministerul Educației și Cercetării		500,0	0	0	500,0	2 studii în anul 2026, 3 în anul 2027, 5 în anul 2028. Studii aprobate și documentații finalizate: 10.
1.2.3	Elaborarea documentației tehnice de proiect din planul de creștere	Trim. IV 2027	Oficiul Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii „Moldova – Proiect”	Ministerul Educației și Cercetării		0	0	2300,0	2300,0	1. Număr de evaluări externe realizate (țintă: 2, anual). 2. Rapoarte de evaluare aprobate care confirmă conformitatea și funcționalitatea (țintă: 2).
1.2.4	Execuția lucrărilor de construcție și modernizare	Trim. IV 2028	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			0	0	168150,0	168150,0	1. 20% execuție în anul 2026, 60% în anul 2027, 100% în anul 2028. 2. Complexe construite și funcționale: 10.

1.2.5	Monitorizarea și evaluarea calității	–Trim.IV 2028	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică	Curtea de Conturi, Ministerul Educației și Cercetării		0	0	90,0	90,0	1 raport evaluare în anul 2026, 1 raport de evaluare în anul 2027, 1 raport de evaluare în anul 2028. 2. Rapoarte de evaluare aprobate: 3.
1.2.6	Predarea și lansarea oficială	Trim. IV 2026 – Trim. IV 2027 – Trim. IV 2028	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Ministerul Educației și Cercetării		0	0	90,0	90,0	10 documente întocmite (corespunzător celor 10 complexe). 10 complexe funcționale și transferate oficial.
Obiectivul specific 1.3. Creșterea numărului de centre destinate pregătirii loturilor naționale pentru participarea la competiții naționale și internaționale, astfel încât până în anul 2028, numărul de sportivi în centrele de pregătire pentru loturile naționale să se mărească cu 40%.										
1.3.1	Realizarea studiului de fezabilitate și al proiectului tehnic Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III 2026; Trim. I 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale		300,0	0	0	300,0	1. Studiu aprobat de Ministerul Educației și Cercetării 2. Rentabilitatea și necesitatea dovedită a investiției.
1.3.2	Elaborare documentație de proiect (Documentație Tehnică pentru obținerea Autorizației de Construire, Elaborare documentație de proiect, Proiect Tehnic, Detalii de Execuție) Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2026; Trim. II 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Agențiile de Dezvoltare Regională (Centru, Nord, Sud, UTA Găgăuzia, mun. Chișinău), Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică,		100,0	0	0	100,0	1. Documentație Tehnică pentru obținerea Autorizației de Construire, Proiect Tehnic de Execuție, conform cerințelor, elaborate și aprobate. 2. Autorizare de construire obținută; proiect tehnic complet.

1.3.3	Organizarea procedurii de achiziție publică pentru execuție lucrări	Trim. IV 2026; Trim. I 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Federații sportive naționale, Școli sportive						1. Procedură de achiziție publică finalizată conform legislației. 2. Procedură de achiziție publică desfășurată, contract atribuit.
1.3.4	Executarea lucrărilor de construcție și infrastructură din Planul de creștere	Trim.I. 2028 – Trim. IV 2028	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică		0	0	96520,0	96520,0	1. Procent de execuție a lucrărilor conform graficului (100% în anul 2028). 2. Număr de complexe construite și funcționale (țintă: 4).
1.3.5	Evaluare de impact: analiză privind creșterea capacității centrelor și numărului de sportivi Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III 2028; Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Finanțelor		20,0	0	0	20,0	1. Raport de evaluare elaborat și publicat. 2. Cu +40% sportivi care sunt înregistrați la centru, comparativ cu anul 2024.
Obiectivul specific 1.4. Sporirea, până în 2028, a numărului de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive cu peste 500 locuri (existente) în vederea extinderii ariilor destinate pentru activitatea sportivă și adaptarea la nevoile tuturor categoriilor de populație.										
1.4.1	Inventarierea și evaluarea infrastructurii sportive existente în școli, universități, localități Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2026; Trim. IV 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Autoritățile administrației publice locale		20,0	0	0	20,0	1. 1 raport național de inventariere aprobat. 2. Numărul de unități evaluate.

1.4.2	Elaborarea și aprobarea documentației tehnice (documentație tehnică pentru avizarea construcției, proiect ethnic, devizul de execuție al lucrărilor) pentru 5 obiective prioritare Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2026; Trim. I 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, autoritățile publice locale		300,00			300,0	1. 5 documentații tehnice aprobate. 2. Numărul de avize tehnice obținute.
1.4.3	Organizarea procedurilor de achiziție publică pentru execuția lucrărilor (terenuri și complexuri) Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. I 2027; Trim. II 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Autoritățile administrației publice locale		100,0	0	0	100,0	1. 5 contracte de antrepriză semnate. 2. Număr de oferte primite per obiectiv.
1.4.4	Repararea și dotarea 5 terenuri/complexuri sportive multifuncționale cu capacitate ≥500 locuri	Trim. III 2028; Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării;	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Autoritățile administrației publice locale; Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică		0	0	25000,0	25000,0	1. 5 terenuri/complexuri finalizate și dotate. 2. Progres fizic al lucrărilor trimestrial.

1.4.5	Evaluarea post-investiție: raport privind utilizarea infrastructurii de către copii/elevi/studenti Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III 2028; Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Autoritățile administrației publice locale, Federații sportive naționale, Școli sportive		25,0	0	0	25,0	1 raport național de evaluare. Număr de activități sportive organizate/an.
Obiectivul specific 1.5. Extinderea, până în anul 2028, a numărului de stații de control doping asamblate/ amenajate conform standardelor WADA și urmărirea traseului profesional al sportivilor la nivel de sistem, astfel încât, numărul sportivilor care vor beneficia de control doping să crească cu cel puțin 10%.										
1.5.1	Identificarea locațiilor și elaborarea regulamentelor (stații fixe și mobile) Subprogramul 8601 ANAD	Trim. I 2026 Trim. III 2026	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării		20,0	0	0	20,0	6 locații cartografiate. 2 regulamente aprobate (fix și mobil).
1.5.2	Studiu de fezabilitate și proiectare tehnică pentru stație tip	Trim. III 2026 – Trim. I 2027	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		0	0	250,0	250,0	1. proiect finalizat. 2. dosare de proiect autorizate.
1.5.3	Procedură de achiziție publică pentru construcție + achiziție stație mobilă Subprogramul 8601 ANAD	Trim. II 2027; Trim. III 2027	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării		25,0	0	0	25,0	1. Procedura de achiziții publice desfășurate (pentru 7 de obiecte). 2. Contracte semnate (pentru 6 stații fixe +1 mobilă).
1.5.4	Dotarea tehnică a celor 6 stații + 1 stație mobilă	Trim. I 2027; Trim. IV 2027	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		0	0	450,0	450,0	1. 6 stații dotate. 2. Toate stațiile echipate complet.

1.5.5	Execuția lucrărilor pentru stațiile fixe (construcție/amenajare) Subprogramu 8601 ANAD	Trim. III 2028; Trim. IV 2028	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Autoritățile administrației publice locale		0	0	1000,0	1000,0	1. Lucrări începute la 6 obiective. 2. 6 stații funcționale.
-------	--	----------------------------------	------------------------------	---	--	---	---	--------	--------	---

Obiectiv general 2. Stimularea practicării activităților sportive pentru toți pentru un mod de viață sănătos

Obiectivul specific 2.1. Promovarea în cadrul instituțiilor de învățământ general, în centrele pentru copii și tineret, în structurile de educație extrașcolară a unui număr de programe sportive și campionate școlare, gimnaziale și liceale la probele sportive (fotbal, baschet, volei, atletism, gimnastică artistică), astfel încât până în anul 2028, numărul de programe sportive și campionate școlare să crească cu 3-5 programe și campionate anual, față de unul câte sunt în prezent.

2.1.1	Elaborarea și aprobarea Hotărârii de Guvern privind formula de finanțare a școlilor sportive, prin care resursele financiare să fie alocate în funcție de complexitatea programelor și performanța sportivă, eliminarea corupției și un management eficient al fondurilor și activităților sportive, în scopul eficientizării cheltuielilor și susținerii extinderii programelor și competițiilor școlare.	Trim. I 2026; Trim. III 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Finanțelor, Autoritățile administrației publice locale		50,0	0	0	50,0	1. Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată la termen. 2. Aplicarea formulei în min 22 școli sportive.
-------	--	---------------------------------	------------------------------------	---	--	------	---	---	------	---

2.1.2	Elaborarea cadrului metodologic pentru organizarea campionatelor școlare și a programelor sportive incluzive în învățământul general Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. I 2026; Trim. II 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		10,0			10,0	1. Cadru metodologic aprobat. 2. Implementare metodologică în toate raioanele.
2.1.3	Organizarea anuală a campionatelor școlare/gimnaziale/lice ale în 5 discipline prioritare (fotbal, volei, baschet, atletism, gimnastică) Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2026; Trim.II 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului, Federațiile sportive naționale		3000,0	0	0	3000,0	1. Nr. campionate organizate anual (min. 3-5). 2. Creșterea participării cu 20% până în anul 2028.
2.1.4	Instruirea cadrelor didactice și a antrenorilor privind lucrul cu elevi vulnerabili și cu nevoi speciale în activități sportive școlare Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III 2026; Trim. III 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova		30,0	0	0	30,0	1. Nr. cadre didactice instruite anual (min. 100). 2. Creșterea calității activităților sportive pentru elevii vulnerabili.
2.1.5	Campanii de sensibilizare și promovare a sportului în comunitățile școlare cu risc de excluziune socială și abandon Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2026; Trim. II 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova		30,0	0	0	30,0	1. Nr. campanii desfășurate anual (câte 1 trimestrial). 2. Creșterea cu 15% a implicării elevilor din comunitățile vizate.

Obiectivul specific 2.2. Motivarea unui număr mai mare de copii pentru a se înscrie în grupele de începători în școlile sportive, astfel încât până în anul 2028 numărul copiilor începători să crească cu circa 20 %.

2.2.1	Desfășurarea studiului privind motivarea copiilor pentru practicarea unei probe sportive Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III, 2026; Trim. IV 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului, ONG-uri sportive		10,0	0	0	10,0	1. Studiu realizat și publicat la termen. 2. Raportul studiu aprobat și diseminat.
2.2.2	Elaborarea programului de motivare a copiilor pentru înscrierea în grupele de începători prin activități sportive în afara școlilor Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV, 2026; Trim. I 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului, ONG-uri sportive		20,0	0	0	20,0	1. Program elaborat și aprobat. 2. Program aprobat și comunicat către școlile sportive din RM.
2.2.3	Implementarea programului de motivare pentru înscrierea în grupele de începători în școlile sportive	Trim. I 2027; Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Autoritățile administrației publice locale, Școlile sportive, cluburi sportive		20,0	0	0	20,0	1. Nr. activități desfășurate conform programului. 2. Creșterea cu 20% a înscrierilor în grupele de începători.
2.2.4	Evaluarea periodică și raportarea necesităților de îmbunătățire a programului de motivare Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2027; Trim. III 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		5,0	0	0	5,0	1. Raport de evaluare elaborat și publicat. 2. Ajustări implementate, echilibru de gen îmbunătățit în sport.

Obiectivul specific 2.3. Creșterea și extinderea numărului de evenimente și de acțiuni cu caracter sportiv desfășurate prin participarea activă a rețelei de instituții de învățământ, integrarea și implementarea metodologiei „Sport pentru Dezvoltare” parte integrantă a măsurii „Moldova în Mișcare” astfel încât către anul 2028 numărul de evenimente să crească cu 15% anual.

2.3.1	Adaptarea metodologiei „Sport pentru Dezvoltare” la necesitățile RM și aprobarea acesteia	Trim. I 2026; Trim. III 2026	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret		0	400,0	0	400,0	. Metodologie adaptată și diseminată. 2. 100% integrare a metodologiei adaptate.
2.3.2	Instruirea a 8 mentori locali pentru implementarea metodologiei	Trim. II 2026; Trim. III 2026	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret		0	300,0	0	300,0	1. 8 mentori instruiți.
2.3.3	Asigurarea cu materiale metodice și informative necesare implementării și promovării metodologiei	Trim. I 2026; Trim. II 2026	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret		0	300,0	0	300,0	1. Materiale elaborate, tipărite și distribuite.

2.3.4	Integrarea metodologiei în programa „Moldova în Mișcare” în 80% din instituțiile de învățământ	Trim. III 2026; Trim.IV 2026	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret		0	600,0	0	600,0	1. Minim 6 evenimente organizate.
2.3.5	Organizarea minim 6 evenimente sportive tematice cu participare activă și educativă	Trim. II 2026;	Ministerul Educației și Cercetării	Autoritățile administrației publice locale, Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		0	240,0	0	240,0	1. Minim 2 sesiuni/an.
2.3.6	Organizarea minim 2 sesiuni de informare anual pentru instituții și comunități	Trim. I, Trim. III 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		0	160,0	0	160,0	1.Nr de sesiuni de informare. 2. Nr. de instituții.
Obiectivul specific 2.4. Asigurarea inserției și crearea condițiilor de socializare și incluziune prin intermediul activităților sportive pentru un număr extins de persoane cu dizabilități, care participă constant la activitățile sportive organizate, astfel încât, până în anul 2028, rata de participare a persoanelor cu dizabilități la activitățile sportive să atingă nivelul de 40% din totalul persoanelor cu dizabilități apte de practicare a sportului.										
2.4.1	Elaborarea reperelor metodologice pentru socializare și incluziune prin sport pentru persoanele cu dizabilități Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, ONG-uri pentru dizabilități		30,0	0	0	30,0	1.Repere metodologice elaborate și aprobate.

2.4.2	Elaborarea programelor specifice de socializare și incluziune pentru persoanele cu dizabilități prin activități sportive Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova ONG-uri pentru dizabilități		20,0	0	0	20,0	1. Programe elaborate și aprobate.
2.4.3	Implementarea și dezvoltarea programelor de socializare și incluziune pentru persoanele cu dizabilități prin activități sportive Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2026 – Trim.IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Agencia Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret, Autoritățile administrației publice locale, Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		20,0	0	0	20,0	1. Minim 5 programe implementate și dezvoltate.
2.4.4	Organizarea și desfășurarea activităților sportive conform programelor pentru persoanele cu dizabilități Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III 2026 – Trim.IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federații sportive pentru persoane cu dizabilități		0	332,0	0	332,0	1. Minim 20 activități sportive desfășurate.

2.4.5	Campanii anuale de motivare pentru persoanele cu dizabilități de a participa la activități sportive	Trim. II 2026; Trim. II 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Autoritățile administrației publice centrale și locale, Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		0	180,0	0	180,0	1. Minim 3 campanii desfășurate anual.
Obiectivul specific 2.5. Asigurarea, până în anul 2028, a creșterii cu 20% a numărului elevilor și studenților implicați sistematic în activități sportive, prin crearea/modernizarea a cel puțin 50 de infrastructuri sportive în mediul școlar și universitar.										
2.5.1	Elaborarea studiului privind accesul elevilor și studenților care practică sistematic o ramură de sport	Trim. IV 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, ONG-uri pentru dizabilități		0	0	50,0	50,0	Studiu elaborat și publicat.
2.5.2	Derularea campaniei multianuale de promovare a practicării sistematice a sportului Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, Autoritățile administrației publice locale, Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		30,0	0	0	30,0	Campanie lansată și desfășurată anual.
2.5.3	Elaborarea și implementarea programului de instruire și suport pentru școlile sportive Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II, 2027 – Trim. III, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului Școli sportive		20,0	0	0	20,0	1. Program dezvoltat și implementat în cel puțin 15 școli sportive. 2. Nr. de cadre instruite; nr. de școli beneficiare; satisfacția participanților.

2.5.5	Organizarea activităților sportive demonstrative privind oportunitățile de practicare a sportului	Trim. II 2026 – Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării, Direcțiile de învățământ	Federații sportive, Autoritățile administrației publice locale, universități, ONG-uri		1900,0	0	0	1900,0	1. Min. 3 activități/an, min. 100 elevi/studenți participanți/an. 2. Nr. de participanți; nr. de instituții implicate; nivel de satisfacție al participanților.
Obiectivul specific 2.6. Creșterea cu 30% până în anul 2028 a ponderii persoanelor ce practică regulat exerciții fizice pentru menținerea sănătății, prin promovarea unui stil de viață activ și asigurarea accesului liber la activități sportive, cu implicarea eficientă a tuturor factorilor de decizie.										
2.6.1	Elaborarea studiului privind practicarea exercițiilor fizice în scop asanativ	Trim. IV, 2026	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova		0	0	100,0	100,0	1. Studiu finalizat și publicat.
2.6.2	Identificarea noilor locații pentru amenajarea spațiilor pentru exercițiu fizic	Trim. IV, 2026	Administrația publică locală	Ministerul Educației și Cercetării		0	0	50,0	50,0	1. Minimum 50 locații identificate și cartografiate.

2.6.3	Organizarea și desfășurarea campaniilor de informare privind beneficiile activității fizice pentru sănătate și bunăstare (cel puțin 1 campanie anual) Subprogramul 8602 "Sport"	Trim.II, 2026; Trim.IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării,	Universitatea de Stat din Moldova, Ministerul Sănătății		180,0	0	0	180,0	1. Numărul de materiale informative distribuite (broșuri, afișe, postări online). 2. Numărul de participanți la evenimentele. 3. Gradul de acoperire media (audiență estimată, vizualizări, reach online).
2.6.4	Evaluarea periodică a necesităților de dezvoltare, amenajare și întreținere a spațiilor destinate activității fizice, inclusiv în instituțiile de educație, pentru a asigura un mediu sigur, sănătos și accesibil practicării exercițiilor fizice	Trim. IV 2026 – Trim. III 2028	Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Administrația publică locală	Agenția Națională pentru Sănătate Publică		20,0	0	0	20,0	1. 3 rapoarte de evaluare (anual), publicate. 2. Nr. spații vizitate, necesități identificate, soluții planificate.
2.6.5	Organizarea forumurilor și evenimentelor sportive pentru toți cu parteneri locali Săptămâna Europeană a sportului	Trim. II 2026 – Trim. II 2028	Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului, Federații sportive naționale, Școli sportive		0	60,0	0	60,0	1. Minimum 3 forumuri + 6 evenimente sportive pentru toți/an. 2. Nr. de parteneriate nou încheiate, nr.participanți, diversitate de activități.

Obiectivul specific 2.7. Crearea condițiilor și încurajarea practicării activității fizice și a sportului în rândul persoanelor vârstnice, menite să contribuie la promovarea sănătății și valorificarea potențialului uman, astfel încât către 2028 proporția celor adoptă un mod de viață activ, să ajungă la 20% din totalul populației vârstnice.

2.7.1	Elaborarea studiului privind practicarea educației fizice de către vârstnici	Trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale	ONG-uri reprezentative în domeniul sănătății și seniorilor		0	0	50,00	50,0	1. Studiu realizat și publicat.
2.7.2	Campanie multianuală de promovare a practicării educației fizice Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. I 2027; Trim. I 2028	Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Autoritățile administrației publice locale, ONG-uri locale		10,0	0	0	10,0	1. Campanie desfășurată în min. 10 raioane/an. 2. Numărul de vârstnici implicați activ: +10% anual.
2.7.3	Raport periodic privind activitatea fizică a vârstnicilor Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2027 Trim. III 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova		10,0	0	0	10,0	1. Raport anual publicat. 2. Date integrate în rapoarte strategice.
2.7.4	Elaborarea și implementarea programului de suport pentru vârstnici Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2027 Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării,	Autoritățile administrației publice locale, ONG-uri sociale și de sănătate		30,0	0	0	30,0	1. Program elaborat și implementat în cel puțin 5 regiuni. 2. Număr de vârstnici înscriși în activități – minim 500.
2.7.5	Organizarea activităților cu caracter activ pentru vârstnici Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III, 2027 Trim. III 2028	Administrația publică locală, Ministerul Educației și Cercetării	Autoritățile administrației publice locale, Federații sportive naționale, școli sportive		100,0	0	0	100,0	1. Min. 10 evenimente organizate în teritoriu. 2. Participare medie per eveniment: 50+ persoane.

2.7.6	Implicarea vârstnicilor în activități de voluntariat sportiv Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2027 Trim. II 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Autoritățile administrației publice locale, Federații sportive naționale, ONG-uri sociale și de sănătate		10,0	0	0	10,0	1. Min. 30 persoane vârstnice implicate anual. 2. Rata de retenție în activitățile de voluntariat: 60%
Obiectivul specific 2.8. Până în anul 2028, se va asigura creșterea cu cel puțin 25% a numărului de elevi care posedă cunoștințe privind valorile olimpismului, principiul voluntariatului, reglementările antidoping, incluziunea, etica și integritatea, prin revizuirea și eficientizarea programelor gimnaziale și liceale la disciplina Educația fizică.										
2.8.1	Realizarea unei analize privind starea actuală a programelor școlare la disciplina „Educația fizică” Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2026	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare	Universitatea de Stat din Moldova		30,0	0	0	30,0	1. Studiu național publicat. 2. Număr de lacune identificate.
2.8.2	Elaborarea noilor repere curriculare bazate pe valori olimpice, etică, incluziune, antidoping Subprogramul 8602 "Sport" Subprogramul 8601 "ANAD" Subprogramul 8812 "Perfecționarea cadrelor"	Trim. III 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, Agenția Națională Antidoping		30,0	0	0	30,0	Repere aprobate în sistem.

2.8.3	Formarea formatorilor naționali în noile direcții tematice (inclusiv etică, antidoping, integritate) Subprogramul 8601 "ANAD"	Trim. II 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, Agenția Națională Antidoping, Universitatea de Stat din Moldova, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare,		20,0	0	0	20,0	Minimum 100 formatori instruiți.
2.8.4	Instruirea profesorilor de educație fizică din instituțiile gimnaziale și liceale Subprogramul 8812 "Perfecționarea cadrelor"	Trim. III, 2027 Trim. III 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova		200,0	0	0	200,0	1. 1.000 cadre didactice instruite. 2. Procent de acoperire a instituțiilor.
2.8.5	Pilotarea programului în cel puțin 50 instituții de învățământ Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV, 2027 Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Școli-pilot, autoritățile administrației publice locale		50,0	0	0	50,0	1. Raport pilotare complet elaborate. 2. Grad satisfacție ≥ 75% elevi și profesori.

2.8.6	Aprobarea și extinderea programului la nivel național Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. I, 2027 Trim. I, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Finanțelor, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova		50,0	0	0	50,0	1. Program în vigoare în toate școlile. 2. Număr de elevi beneficiari (creștere cu 50%).
Obiectivul general 3. Dezvoltarea sportului de performanță										
Obiectivul specific 3.1. Creșterea numărului de sportivi de performanță la pragul de 10 000 față de circa 6000 de sportivi legitimați în federațiile sportive naționale în prezent, prin promovarea și motivarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv în scopul identificării sportivilor cu potențial fizic ridicat și abilități motrice deosebite până în anul 2028.										
3.1.1.	Elaborarea și aprobarea planului național pentru promovarea și stimularea parteneriatelor sportive între instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv	Trim. I 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Federații Sportive naționale, Școli sportive, Autoritățile administrației publice locale		20,0	0	0	20,0	1. Plan aprobat și implementat în >80% instituții.
3.1.2	Furnizarea de servicii de consultanță și mentorat pentru instituțiile partenere în domeniul sportului, în scopul identificării sportivilor cu potențial fizic ridicat și abilități motrice deosebite	Trim. IV, 2026 Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federații Sportive naționale, Școli sportive		30,0	0	0	30,0	1. 3 sesiuni/an. 2. 100% instituții beneficiare.

	Subprogramul 8602 "Sport"									
3.1.3	Organizarea anuală a minimum 3 evenimente sportive dedicate identificării sportivilor talentați în diferite probe sportive Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III, 2026 Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Autoritățile administrației publice locale, Școli sportive		100,0	0	0	100,0	1. Min. 3 evenimente/an. 2. Min. 1000 sportivi identificați/an.
3.1.4	Elaborarea și aprobarea Hotărârii de Guvern pentru Regulamentul de funcționare a Sistemului Informațional de Management al Datelor din Domeniul Sport, inclusiv dezvoltarea conceptului, întocmirea caietului de sarcini și realizarea efectivă a sistemului, asigurând transparență, eliminarea corupției și un management eficient al procesului și al resurselor. Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. I 2026 Trim. III 2026 Trim. IV 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Justiției, Agenția de Guvernare Electronică, Federații sportive naționale		50,0	0	0	50,0	1. Concept și caiet aprobat. 2. Regulament elaborate și aprobat. 3. SIMDS elaborat și funcțional.

3.1.5	Consolidarea capacităților instituțiilor prin dezvoltarea, implementarea și testarea Sistemului Informațional de Management al Datelor din Domeniul Sport Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2026 Trim. I 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Companii IT locale, Federații Sportive naționale, Școli sportive		1000,0	0	0	1000,0	1. Sistem dezvoltat, testat și funcțional. 3. 2 instruiți/an pentru fiecare categorie de instituții.
1.3.6	Evaluarea anuală, asigurarea funcționalității și mentenanța Sistemului Informațional de Management al Datelor din Domeniul Sport Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV, 2026 - Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive naționale		200,0	0	0	200,0	1. Raport anual publicat. 2. Recomandări implementate.
Obiectivul specific 3.2. Sprijinirea loturilor naționale, astfel încât până în anul 2028, ponderea asigurării cu echipament sportiv a acestora să crească cu cel puțin 5%, anual.										
3.2.1	Evaluarea necesarului de echipament sportiv pentru loturi Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive naționale		20,0	0	0	20,0	1. Raport de evaluare elaborate și publicat.
3.2.2	Achiziționarea și distribuirea echipamentului sportiv Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2026 – Trim. III 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive naționale, sponsori		1800,0	0	0	1800,0	1. Progres anual de +5% echipament distribuit.

3.2.3	Monitorizarea și raportarea stării echipamentului Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2026 – Trim. IV 2028	Federațiile sportive	Ministerul Educației și Cercetării		10,0	0	0	10,0	1. Rapoarte anuale de monitorizare (3).
Obiectivul specific 3.3. Sporirea numărului de sportivi de performanță cu acces liber la serviciile medicale specializate, până în anul 2028, cu cel puțin 50%, anual.										
3.3.1	Instruirea continuă a specialiștilor în recuperare sportivă prin cursuri suplimentare Subprogramul 8812 "ÎG"	Trim. I, 2026 – Trim. IV, 2028	Universitatea de Stat, Universitatea de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu”	Federațiile sportive naționale		50,0	0	0	50,0	1. Minimum 20 specialiști instruiți anual. 2. Număr de sesiuni și participări realizate.
3.3.2	Asigurarea accesului gratuit și echitabil la servicii medicale specializate pentru sportivii Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive naționale		9000,0	0	0	9000,0	1. Creșterea cu 50% anual a numărului de sportivi cu acces gratuit la servicii. 2. Număr consultații și feedback pozitiv.
3.3.3	Monitorizarea accesului și calității serviciilor medicale de performanță Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive naționale		500,0	0	0	500,0	1. Sistem funcțional și raport anual disponibil. 2. Procent de acoperire și utilizare a sistemului.
Obiectivul specific 3.4. Creșterea numărului de persoane cu dizabilități care practică sportul de performanță, prin crearea condițiilor de socializare, adaptare psihosocială, educațional incluzivă și asistență psihologică în sport, astfel încât numărul acestora către anul 2028 să crească cu 15 % anual.										
3.4.1	Realizarea studiului privind persoanele cu dizabilități care practică sportul	Trim. III, 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Asociații de persoane cu dizabilități		20,0	0	0	20,0	1. Studiu realizat și publicat în termen.

3.4.2	Organizarea anuală a minimum 5 competiții sportive pentru persoanele cu dizabilități Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Federațiile sportive, Ministerul Educației și Cercetării	ONG-uri, Școli sportive		420,0	0	0	420,0	1. Minimum 5 competiții/an cu minim 100 participanți. 2. Număr competiții și participanți.
3.4.3	Evaluarea periodică a necesităților privind socializarea, adaptarea psihosocială și educația incluzivă Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV, 2026 – Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării	ONG-uri, Ministerul Sănătății		20,0	0	0	20,0	1. Rapoarte anuale elaborate și publicate. 2. Număr rapoarte și recomandări implementate.
3.4.4	Elaborarea și implementarea unui mecanism de motivare și atragere a persoanelor cu dizabilități pentru practicarea sportului	Trim. I, 2026 Trim. III 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive, ONG-uri, Asociații de persoane cu dizabilități		0	0	100,0	100,0	1. Mecanism dezvoltat și utilizat. 2. Număr utilizatori și feedback pozitiv.

Obiectivul specific 3.5. Promovarea valorilor sportului curat, precum și motivarea și dezvoltarea percepțiilor pozitive ale sportivilor de performanță privind instruirea în domeniile antidoping, eticii și integrității sportive, astfel încât, până în anul 2028, proporția sportivilor instruiți în aceste domenii să atingă nivelul de 40% din totalul sportivilor de performanță.

3.5.1	Program de instruire și suport metodologic pentru promovarea valorilor sportului curat Subprogramul 8601 "ANAD"	Trim. III, 2026 Trim. IV 2028	Agenția Națională Antidoping,	Ministerul Educației și Cercetării, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova,		10,0	0	0	10,0	1. Min. 2 instruirii/an, 100 persoane instruite. 2. Nr. cursanți și sesiuni desfășurate.
-------	--	----------------------------------	-------------------------------	--	--	------	---	---	------	---

				Federațiile sportive naționale,						
3.5.2	Organizarea forumurilor și seminarelor periodice cu autorități și sportivi de performanță Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III, 2026 Trim. IV 2028	Agenția Națională Antidoping,	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, Autoritățile administrației publice locale, Federațiile sportive naționale		50,0	0	0	50,0	1. Min. 2 evenimente/an. 2. Feedback participanți, nr. Evenimente.
3.5.3	Dezvoltarea curriculumului de instruire antidoping, etică și integritate pentru sportivi Subprogramul 8601 "ANAD"	Trim. III, 2027 Trim. I 2028	Agenția Națională Antidoping,	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova,		30,0	0	0	30,0	1. Curriculum aprobat. 2. Aprobarea oficială și distribuția curriculumului.

				Federațiile sportive naționale, Experți antidoping						
3.5.4	Elaborarea modulului online de instruire antidoping, etică și integritate Subprogramul 8602 "Sport" Subprogramul 8601 "ANAD"	Trim. II, 2027 Trim. IV 2028	Agenția Națională Antidoping,	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, Federațiile sportive naționale, platforme educaționale		10,0	0	0	10,0	1. Modul elaborat și accesibil public. 2. Nr. accesări și utilizatori.
3.5.5	Derularea cursurilor tematice de promovare a valorilor sportului curat și instruire antidoping Subprogramul 8602 "Sport" Subprogramul 8601 "ANAD"	Trim. IV, 2027 – Trim. IV, 2028	Agenția Națională Antidoping,	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, Federațiile sportive naționale,		30,0	0	0	20,0	1. 2 cursuri/an, 100 beneficiari/curs. 2. Feedback și creșterea conștientizării.

Obiectivul general 4: Îmbunătățirea procesului de formare continuă a cadrelor didactice

Obiectivul specific 4.1. Asigurarea inserției și a sprijinului profesional cadrelor didactice din domeniul educației fizice și sportului prin îmbunătățirea procesului de formare profesională continuă, astfel încât către anul 2028, numărul de cadre didactice instruite să crească cu cel puțin 20% anual.

4.1.1	Colectarea și actualizarea datelor privind posturile vacante	Trim. IV, 2026 Trim. IV 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		10,0	0	0	10,0	1. Bază de date dezagregată la nivel de raion/municipiu realizată până în Trim. IV, 2026. 2. Compendiu statistic publicat anual privind posturile vacante în educația fizică și sport.
4.1.2	Elaborarea programului de formare profesională și actualizarea curriculumului, precum și a conceptului de formare profesională continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului. Subprogramul 8812 "Perfecționarea cadrelor"	Trim. II, 2027 Trim. III 2028	Ministerul Educației și Cercetării			30,0	0	0	30,0	1. 1 program elaborat și validat până în Trim.2/2027. 2. Minimum 2 sesiuni de mentorat/an organizate pentru cadre vacante.
4.1.3	Derularea instruirilor și a procesului de validare a competențelor profesionale pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului. Subprogramul 8812 "Perfecționarea cadrelor"	Trim. IV, 2027 – Trim. IV, 2028	Universitatea de Stat din Moldova, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului, Ministerul Educației și Cercetării,		100,0	0	0	100,0	1. Organizarea a cel puțin 2 sesiuni de validare/an începând cu anul 2027. 2. Instruiri tematice derulate regional.

4.1.4	Monitorizarea anuală a gradului de ocupare a cadrelor didactice și evaluarea impactului măsurilor aplicate Subprogramul 8812 "Perfecționarea cadrelor"	Trim. IV, 2027 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		30,0	0	0	30,0	1. Rapoarte anuale elaborate și prezentate Ministerului Educației. 2. Evaluări calitative și cantitative ale rezultatelor.
Obiectivul specific 4.2. Asigurarea către anul 2028 a condițiilor de formare profesională inițială și continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului în activitatea lor cu persoanele/copiii cu nevoi speciale (deficiențe fizice/mentale) pentru o educație incluzivă de calitate, în cel puțin 60 % dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv.										
4.2.1	Elaborarea curriculumului pentru formarea cadrelor didactice în educația incluzivă în domeniul educației fizice și sportului Subprogramul 8812 "Perfecționarea cadrelor"	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova	Comitetul Paralimpic din Republica Moldova Federațiile sportive naționale		30,0	0	0	30,0	1. Curriculum elaborat și aprobat. 2. 5 instruiri tematice/an pentru formarea profesională.
4.2.2	Accreditarea cursurilor de formare profesională pentru cadrele didactice în educația incluzivă în domeniul educației fizice și sportului Subprogramul 8812 "Perfecționarea cadrelor"	Trim. III 2026 – Trim. II 2027	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare	Universitatea de Stat din Moldova		20,0	0	0	20,0	1. Program de instruire aprobat și acreditat. 2. Număr cadre didactice instruite anual.

4.2.3	Organizarea a 3 sesiuni cursuri anuale de formare (set metodologic elaborat și aprobat) Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II, 2027 Trim. IV 2028	Universitatea de Stat din Moldova, Ministerul Educației și Cercetării	Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, Federațiile sportive naționale		50,0	0	0	50,0	1. 2 sesiuni de cursuri organizate anual. 2. Set metodologic elaborat și aprobat.
4.2.4	Desfășurarea campaniilor de promovare și conștientizare privind educația fizică adaptată și incluzivă Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. II 2026 – Trim. II 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, Federațiile sportive naționale ONG-uri		300,0	0	0	300,0	1. Campanii realizate anual. 2. Nivel de informare și acces sporit la cursuri.
Obiectivul specific 4.3. Creșterea numărului de persoane instruite la cursurile de acordare a primului ajutor medical pentru specialiștii din domeniul educației fizice și sportului în cadrul instituțiilor publice sau private, care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare și sprijinirea instituțiilor de învățământ extrașcolar în dezvoltarea parteneriatelor pentru o mai bună colaborare pe acest segment, astfel încât către anul 2028, rata celor instruiți să crească până la 50%.										
4.3.1	Elaborarea și actualizarea curriculumului pentru cursurile de acordare a primului ajutor medical destinate specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2026 Trim. I 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Sănătății		30,0	0	0	30,0	1. Curriculum aprobat până la finalul anului 2026. 2. Minimum 1 ghid didactic elaborat.

4.3.2	Acreditarea și autorizarea cursurilor de prim ajutor medical în domeniul educației fizice și sportului, conform legislației Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV, 2026 – Trim. I 2027	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare	Universitatea de Stat din Moldova		20,0	0	0	20,0	1. Program acreditat. 2. Rată de acreditare și autorizare a cursurilor $\geq$ 60%.
4.3.3	Organizarea cursurilor de formare profesională în domeniul educației fizice și sportului pentru 300 de cadre didactice. Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III, 2026 – Trim. IV 2028	Universitatea de Stat	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		100,0	0	0	100,0	1. 2 sesiuni de cursuri realizate anual, minimum 300 persoane certificate. 2. Rată de finalizare $\geq$ 90%.
4.3.4	Desfășurarea campaniilor de informare și promovare privind cursurile de prim ajutor medical în domeniul educației fizice și sportului	Trim. II, 2026 – Trim. III 2028	Ministerul Educației și Cercetării,	Organele locale de specialitate în domeniul învățământului, ONG-uri		30,0	0	0	30,0	1. 2 campanii desfășurate anual. 2. Minimum 30 instituții implicate.
4.3.5	Monitorizare și evaluare Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2026 – Trim. IV 2028	Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare	Ministerul Educației și Cercetării,		10,0	0	0	10,0	1. 1 raport elaborat anual și aprobat. 2. Număr respondenți, aplicabilitate.

Obiectivul specific 4.4. Creșterea numărului de proiecte de mobilitate internațională Erasmus+ pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului, prin participarea activă a asociațiilor și federațiilor sportive, astfel încât către anul 2028 numărul de programe să crească cu cel puțin 5% anual.

4.4.1	Aplicarea la Programul Erasmus+ Sport, precum și promovarea acțiunilor „Sportul pentru Toți” Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. III, 2026 Trim. II 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Autoritățile administrației publice locale, Școli sportive, federații sportive naționale, cluburi sportive			600,0		600,0	1. Studiu finalizat, validate, publicat și diseminat. 2. Prezentarea rezultatelor studiului într-un eveniment public.
4.4.2	Realizarea unei campanii de informare privind oportunitățile oferite de programul Erasmus+ Sport pentru cadrele didactice și organizarea unui program de instruire pentru membrii federațiilor și asociațiilor sportive privind accesarea Erasmus+ Sport, precum și promovarea acțiunilor „Sportul pentru Toți” Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Erasmus+ Moldova	Oficiul Erasmus Moldova		30,0			30,0	1. 1 campanie desfășurată, min. 200 cadre didactice informate. 2. Min. 3 canale de diseminare utilizate.

4.4.3	Organizarea sesiunilor de instruire pentru membrii organizațiilor sportive naționale privind elaborarea și gestionarea proiectelor Erasmus+ Sport, cu accent pe promovarea activităților sportive incluzive în comunitate (Sport pentru Toți) Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. I, 2026 – Trim. I, 2028	Ministerul Educației și Cercetării Agenția Erasmus+ Moldova	Oficiul Erasmus Moldova		30,0			30,0	1. Min. 1 sesiune de instruire realizată anual. 2. Elaborarea programului de formare.
Obiectivul specific 4.5. Asigurarea și creșterea numărului de programe de perfecționare acreditate pentru arbitrii de categorie națională, organizate de către instituțiile publice sau private care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare, în colaborare cu asociațiile și federațiile sportive naționale, astfel încât către anul 2028 numărul de programe va crește cu 10% anual.										
4.5.1	Elaborarea programelor de formare profesională continuă pentru arbitri de categorie națională	Trim. IV 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova		0	0	30,0	30,0	1. Minimum 3 programe noi elaborate și aprobate.
4.5.2	Acreditarea și autorizarea oficială a programelor de formare profesională continuă pentru arbitri de categorie națională, conform legislației	Trim. I, 2027	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, federațiile sportive naționale		0	0	20,0	20,0	1. 100% dintre programele elaborate sunt acreditate oficial.

4.5.3	Organizarea cursurilor de perfecționare profesională pentru arbitri de categorie națională	Trim. II, 2027 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării, federațiile sportive	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova		0	0	50,0	50,0	1. Minimum 6 sesiuni organizate (2027–2028). 2. Minimum 180 arbitri instruiți și certificați.
-------	--	---------------------------------	--	---	--	---	---	------	------	--

Obiectivul specific 4.6. Sporirea și diversificarea numărului de programe de perfecționare acreditate, organizate de asociațiile, federațiile sportive naționale sau și alte instituții acreditate pentru profesorii de educație fizică și antrenori, astfel încât până în anul 2028 numărul programelor acreditate să se mărească cu 30%.

4.6.1	Evaluarea situației actuale prin inventarierea programelor existente și elaborarea raportului final de referință. Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, Federațiile sportive naționale		10,0	0	0	10,0	1. Raport de referință finalizat și aprobat. 2. Număr programe inventariate.
4.6.2	Elaborarea a minimum 3 programe noi de perfecționare și programe de calificare parțială în domenii prioritare pentru cadrele didactice și antrenori. Subprogramul 8602 "Sport"	Trim. IV 2026 Trim. IV 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, Federațiile sportive naționale		30,0	0	0	30,0	1. Minimum 3 programe dezvoltate și aprobate până în 2028. 2. Număr sesiuni consultare și feedback.

Obiectivul specific 4.7. Până în anul 2028, va spori și diversifica cu cel puțin 40% numărul programelor de educație, formare și perfecționare destinate ambasadurilor antidoping, ofițerilor de integritate în sport și ofițerilor de control doping, prin implementarea a minimum 5 noi module educaționale și campanii de promovare axate pe motivarea sportivilor și consolidarea culturii sportului curat și integru.

4.7.1	Elaborarea și implementarea programului de instruire și suport pentru ambasadorii antidoping, ofițerii de integritate și control doping Subprogramul 8601 "ANAD"	Trim. IV 2026	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării		20,0	0	0	20,0	1. Program funcțional elaborat, aprobat și implementat în Republica Moldova.
4.7.2	Desfășurarea anuală a minimum 2 seminare informative metodologice privind educația antidoping și integritatea în sport Subprogramul 8601 "ANAD"	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Consiliul pentru egalitate Ministerul Educației și Cercetării	Agenția Națională Antidoping		30,0	0	0	30,0	1. Minimum 2 seminare desfășurate anual pentru cadre din domeniul sportive. 2. Numărul de seminare organizate semestrial.
4.7.3	Derularea programului de suport prin organizarea a 3 instruirii tematice pentru ambasadorii antidoping și ofițerii de integritate și control doping Subprogramul 8601 "ANAD"	Trim. III, 2026 Trim.IV 2028	Consiliul pentru egalitate Ministerul Educației și Cercetării	Agenția Națională Antidoping		20,0	0	0	20,0	1. Minimum 1 sesiune tematice realizată anual pentru personalul ANAD. 2. Progresul realizării sesiunilor (%).
4.7.4	Elaborarea raportului de evaluare privind implementarea programului de suport pentru educare, formare și perfecționare în domeniul antidoping,	Trim. IV 2026 – Trim. IV 2028	Consiliul pentru egalitate	Agenția Națională Antidoping		20,0	0	0	20,0	1. Raport final elaborat și aprobat de autoritățile relevante în Republica Moldova. 2. Progresul redactării raportului (%).

	etică și integritate sportivă. Subprogramul 8601 "ANAD"									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Obiectivul specific 4.8. Încurajarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ general, extrașcolar sportiv, asociațiile sportive, federațiile sportive și Agenția Națională Antidoping în scopul creșterii numărului de persoane instruite la cursurile de educație antidoping, etică și integritate în sport destinate pentru profesorii de educație fizică și personalul asistent al sportivilor, astfel încât către anul 2028, numărul de instituții implicate în proiecte de parteneriat să crească cu cel puțin 5% anual.

4.8.1	Îmbunătățirea și actualizarea cadrului normativ pentru facilitarea parteneriatelor dintre instituțiile educaționale, structurile sportive și Agenția Națională Antidoping, în vederea asigurării unei cooperări eficiente și a creșterii impactului programelor de educație antidoping, etică și integritate în sport	Trim. IV 2026 Trim. II 2028	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul pentru egalitate		20,0	0	0	20,0	1. Minimum 1 set de acte model elaborate și aprobate. 2. Număr de consultări cu actorii implicați.
4.8.2	Organizarea și desfășurarea unei campanii de informare și promovare privind parteneriatele educație-sport-antidoping, cu	Trim. II 2026 Trim. IV 2028	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării, Federațiile sportive naționale		20,0	0	0	20,0	1. 1 campanie multianuală lansată. 2. Număr de acțiuni de promovare pe an.

	implicarea instituțiilor de învățământ, federațiilor sportive și Agenției Naționale Antidoping, în scopul conștientizării importanței colaborării și creșterii numărului de instituții implicate Subprogramul 8601"ANAD"									
4.8.3	Elaborarea reperelor metodologice pentru încheierea și gestionarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ, structurile sportive și Agenția Națională Antidoping Subprogramul 8601"ANAD"	Trim. III, 2026 Trim. I 2027	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării, Organele locale de specialitate în domeniul învățământului		30,0	0	0	30,0	1. 1 document metodologic aprobat. 2. Număr de consultări.
4.8.4	Elaborarea și aprobarea unui suport metodologic pentru parteneriate între instituțiile de învățământ, structurile sportive și Agenția Națională Antidoping, validat de autoritățile competente. Subprogramul 8601"ANAD"	Trim. IV 2026 – IV 2028	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul pentru egalitate		30,0	0	0	30,0	1. Minimum 20% instituții beneficiază anual de suport metodologic. 2. Număr de instituții sprijinite anual.

	Total Program					22714,9	3172,0	447000,0	472886, 9	
--	----------------------	--	--	--	--	---------	--------	----------	----------------------	--